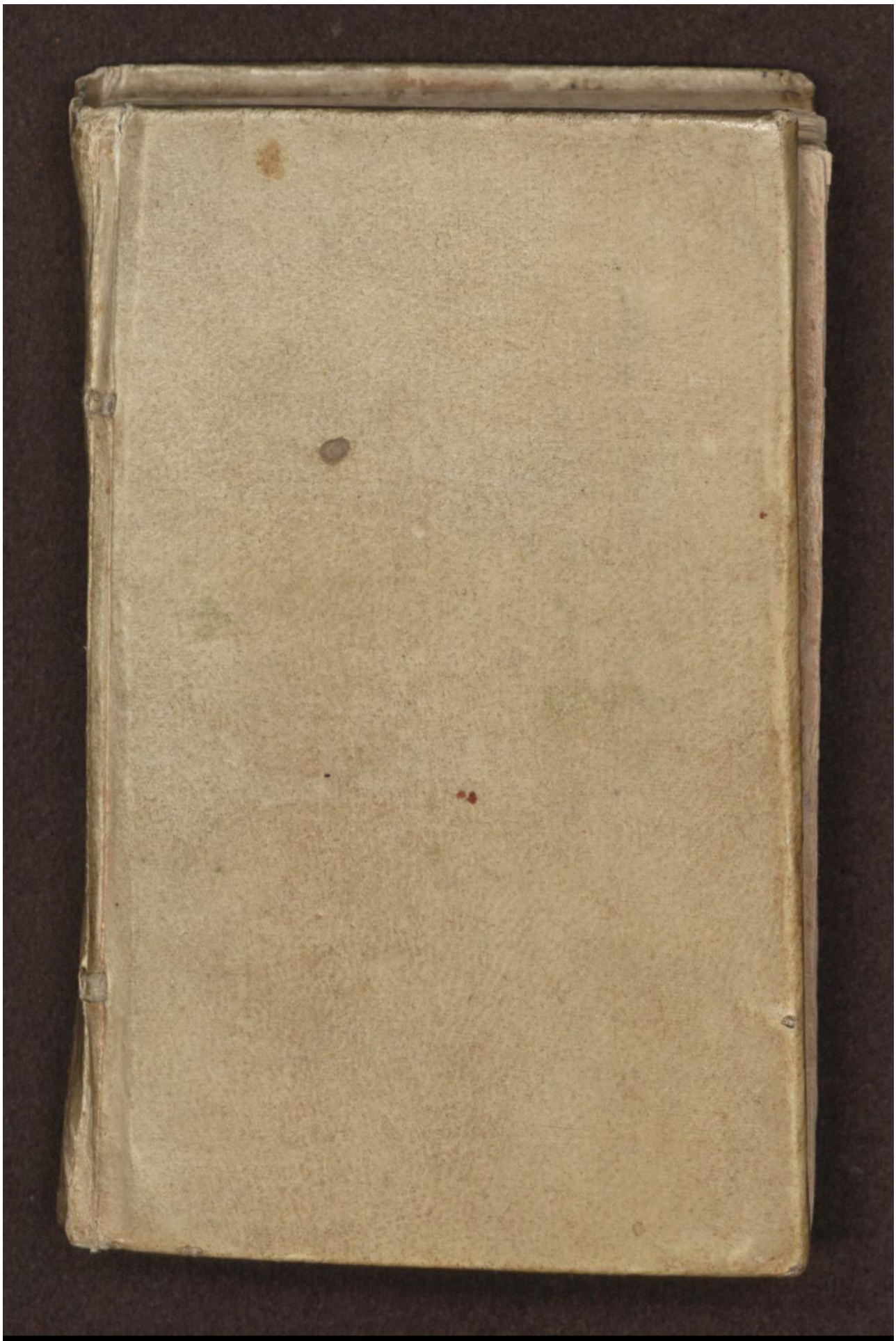

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

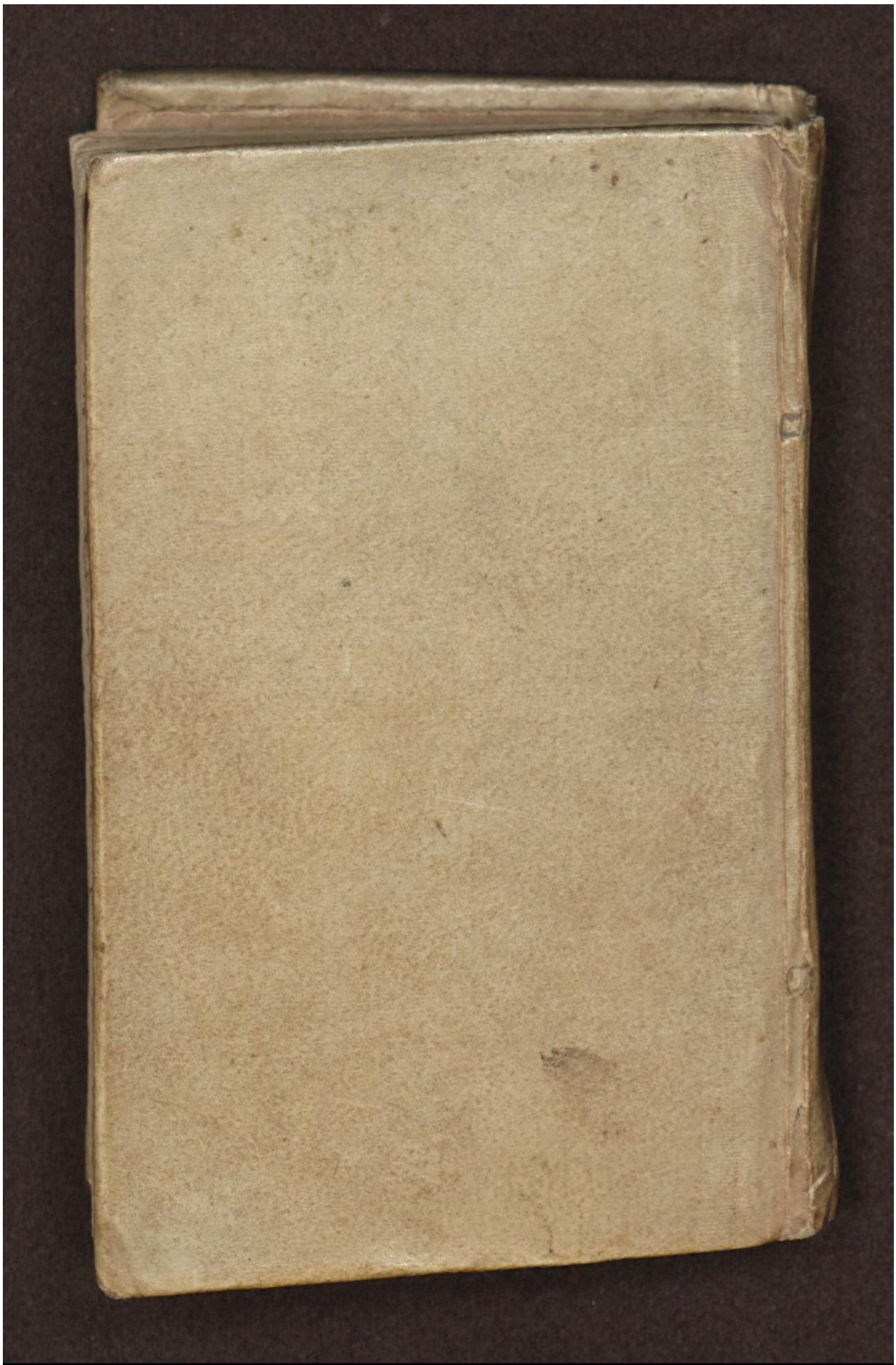

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

1,-119

m
mir Gud

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 18°
11010802139 2
+REX

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Kong Davids den LI. Poenitentzis Psalme/

I Bønevijs udlagt oc forklarit/ved den S. Martyr Hieronymum Savonarolam aff Feraria.

Her hoss efterfølger en Morgen oc Afften Bøn/ dagligen at bruge i Husene/eller naar mand vandrer.

Prentet i Aarhuss 1643.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

PSAL. LI.

Til Sangmeste- 1. 2.
ren/ Davids Psalme
Der Nathan Prophete
kom til hannem/ effter
hand var indgangen til
Bathsaba/ 2. Sam.
11. et 12.

VD vær mig 3.
naadig/ efter
din Miskundhed/ af-
slet mine Synder ef-
ter din store Barm-
hiertighed.

Toe mig vel aff mi- 4.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

ne Mißgierninger/
oc giør mig reen aff
mine Synder.

5. Tht jeg bekiender
mine Mißgierninger
oc mine Synder ere
altid for mig.

6. Jeg haffver allene
ſyndet imod dig/ oc
giort ilde for dig paa
det at du ſkalt behol-
de Ret i dine Ord/ oc
bliffve reen/ naar du
bliffver dømt.

7. See/ jeg er fød aff
syn-

ſyndig Sæd/ oc min
Moder haffver und-
fanget mig i Synd.
See/ du haffver 8.
Lyſt til ſandhed/ ſom
ligger i Skiul/ du loſt
mig forſtaa din din
Viſdoms Lønhed.
Affloſ mig med Y- 9.
ſop/ at jeg bliffver
reen/ toe mig at jeg
bliffver ſnehuid.
Lad mig høre gle- 10.
de oc Fryd/ at de Be-
en bliffve glade/ ſom
A iij du

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

du hafver synderslaget.

11. Skiul dit Ansict fra mine Synder/ oc udslet alle mine Miß gierninger.

12. Gudskab it reent Hiærte i mig/ oc giff mig en ny viß Aand.

13. Forkast mig icke fra dit Ansict/ oc tag icke din H. Aand fra mig.

14. Trøst mig igien met din hielp/ oc en frimodig Aand opholde mig. Jeg

Jeg vil lære Ofvertrædere dine Veye/ at Syndere skulle omvende sig til dig. 15.

GUD/ du som est min Gud oc salighed frelsz mig fra de blodskyldige/ at min Tunge kand prisse din Retfærdighed. 16.

HErre oplad mine Læbe/ at min Mund kand kundgiøre din Prisz. 17.

Thi du hafver icke Lyst til Offer/ jeg vil 18.

de vilde vel ellers gif-
ve dig det/ oc Brænd-
offer behager dig icke.

19. En angerfuld Aād
er det Offer som Gud
behager/ GUd for-
smaar icke it sorrig-
fult Hiærte.

20. Giør vel imod Zi-
on effter din Naade/
byg Murene i Jeru-
salem.

21. Da skulle Retfær-
dighedsens Offer be-
hage dig/ Brendof-
fer

fer oc Heleoffer/ da skal mand offre Øxen paa dit Altere.

EXPLICATIO
H. SAVONAROLÆ.

JEg arme/ wsle oc Elendige Menniske/ som haffver groffvelig fortørnit Himmelens oc Jordens Skaber mand oc HErre/ oc er derfore berøfvit all Hielp oc Bistand: Huort skal jeg nu gaa hen? Huort skal jeg vende mig? huem skal jeg flyv til? Huv vil

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

forbarme sig offver mig?
Mod Himmelen/ tør jeg
icke opslaffte mine Øyen:
thi jeg groffveligen haff-
ver fortørnet Himmelens
HErre. Paa Jorden fin-
der jeg ingen Hielp eller
Tilfluct/ thi jeg stemmelt-
gen haver fortørnet min
arme Næste. Huad skal
jeg derfore slaa paa eller
giøre? Monne jeg slet
skulle fortuiffle? Det væ-
re langt fra/ GUD min
Skabere er Barmhiær-
tig/ Christus min Frelse-
re er god oc naadig: Saa
er derfore Gud allene min

Til,

Tilfluct/hand vil icke for-
acte sine hēders gierning/
ey heller forkaste sit eget
Billede: Derfore kōmer
jeg til dig O gode GUd/
fuld met Bedrøfvelse/thi
du est allene mit Haab oc
trøst. Huad skal jeg der-
fore sige til dig/ effterdi jeg
met den arme Tolder icke
tør opløfte mine Øyen til
Himmelen/ fordi jeg saa
grofveligen har forternit
dig min Gud oc HErre?
Jeg vil udøse smærtelige
ord/ oc vil af hiærtet anro-
be din hiærtelige Barm-
hiærtighed/ sigendis:

Gud

3.

Gud vær mig naadig efter din Miskundhed.

1. Tim 6. 16. Esai. 45. 15.

GUD Allermægtigste som boer udi it Liuß/ huilcket ingen kand komme til: Du som est forborgen/ oc icke kand sees med Legemlige Øyen/ ey heller begribis med Menniskelige Forstand/ oc ey met Englers Tunge nock som kand prisis oc berømmis. Min GUd som er ubegribelig/ Dig søger jeg: Din grundløse oc w=

ende=

endelig Barmhiertighed anraaber jeg/ du som eſt allevegne tilſtede: Thi jeg veed viſſelige/at du eſt det allerypperſte Gode/ ja en Aarſage oc Begyndelſe til alt Got/ oc jeg finder ingen anden/ ey heller noget andet Naffn/ med or ved huilcket jeg din wſigelige Mayeſtet oc wbegribelige Herlighed kand oprægne eller fortelle. Min Gud/ ſom eſt aluing den evige oc ſtedſe varendis Viſdom/ den w-endelige Godhed/ den evige Salighed/ Du eſt oc aff

Hier-

Hiertet miſkundelig/naa-
dig/ oc all Barmhiærtig-
heds Kilde. Ja huad eſt
du andet end Barmhiær-
tighed ſelff? Huad er jeg
andet/ end idel Nødtørff-
tighed? Saa ſee nu der-
fore O barmhiærtige oc
naadige GUd/ ſee Nød-
tørfftigheden er for dig/
huad vilt du nu giøre/ O
evige Barmhiærtighed?
Sandelig din egen Gier-
ning maat du fortbringe/
ja kandſt du oc gaa fra din
egen Guddommelige Art
oc Nature? Huad er din
Gierning/ oc huad er din

Na-

Natture? Sandelig/det er at fordrifve oc borttage Nødtørftigheden/ oc hielpe arme oc bodfærdige syndere. Derfore forbarme dig offver mig/ O Gud/ ja du evige Barmhiertighed/tag bort min nødtørftighed/oc udslet mine synder/som er den største Aarsage til min Elendighed/ tröste mig arme/oc styrcke mig som er din Hænders Gierning / oc øffve din kraft i mig. Det ene Dyb raaber til det andet: Nødtørfftighedens Dybhed anr ober barmhiertighedens dybhed: Syndens

pſ. 42. 8.

Dybhed raaber til Naa-
dens Dybhed: Men nu
er Barmhiertigheds dyb-
hed langt ſtørre end Nød-
tørftighedsens Dybhed/
derfore da offvervinder
den ene Dybhed den an-
den. Gud vær mig derfo-
re naadig effter din ſtore
Miſkundhed oc Barm-
hiertighed/ icke efter Men
niſkens barmhiertighed/
thi den er gandſke ringe/
men bevijſ mig Naade oc
Miſkundhed/ effter din
Guddommelige Barm-
hiertighed/ ſom er ſtoer/
ſom er offver all Naade

wbe-

wbegribelig/ oc langt offvergaar alle Menniskers Synder. Forbarme dig offver mig/ efter din store Barmhiærtighed/ med hvilcken du haffver saaledis elsket Verden/ at du haffver giffvet din Søn Joh. 3 16.
den Enbaarne for hinde i Døden: Huor kand være eller sees større Barmhiertighed? Huor kand være større Kierlighed? Huo vilde fortuiffle? Huo vilde icke være Frimodig? Gud er bleffven Menniske/ haffver lidt Døden oc ladet sig Kaarsfeste.

Der-

Derfore/ O Gud forbarme dig offver mig/ effter saadan din store Barmhiærtighed / ved hvilcken du hafver gifvet din Søn i Døden for oss alle/ som oc udsletter alle vore Synder/ oc formedelst sit Kors forløst alle Menniſker/ opliuser alt hvad som er baade udi Himmelen oc paa Jorden: Rense mig min GUd/ i hans Blod/ opliuß mig udi hans Lidelsis Taalmodighed/ forfriske mig oc vederquæge mig udi hans hellige Opstandelse. Forbarme dig

offver

offver mig/min GUD/
icke effter en ringe Barm-
hiærtighed: Thi da actis
din Barmhiærtighed rin-
ge at være/naar du allene
trøster Menniſkene udi
Legemlige Nød oc bedrøf-
velſe: Mens da er din
Barmhiærtighed ſtoer/
naar du tilgifver oc forla-
der Synderne/ oc Men-
niſkene langt offver Him-
mel oc Jord ophøyer/
formedelſt din Naade oc
miſkundhed. Saa forbar-
me dig derfore offver mig/
min Gud oc HERRE/
effter

efter din store Barmhiertighed/ i saa maade/ at du omvender mig til dig/ udsletter mine Synder/ oc formedelst din Retfærdighed gior mig ocsaa retferdig. Du haffver jo selff/ O HErre/ efter din egen Godhed/ tilsagt Omvendelse oc Syndernis Forladelse/ for dem som haffve syndet imod dig/ oc du haffver aff din megen barmhiertighed bestricket Syndere Pœnitentz til Salighed. Saa haffver du HErre/ de Retfærdigis GVd/ icke sat Pœnitentze

Vide Orationem Manasses.

tentze for de Retfærdige/ Abraham/ Isaach oc Jacob/ som icke syndede mod dig/ men sat Poenitentze for mig Syndere. Jeg hafver syndet flere gange end der er Sand i Haffvit/ mine Mißgierninger ere bleffne mangfoldige/ oc jeg er icke verdt/ at see oc skue Himmelens Høyhed/ for mine Mißgierningers mangfoldighed. Jeg ter icke opløffte mit Hoffvit/ oc jeg kand icke drage min Aande/ fordi at jeg haffver opvact din Vrede/ oc giort Ont for

dig

dig/ jeg haffver icke giort
din Vilie/ oc holdt icke di-
ne Bud/ men ſtedſe for-
ternit dig ſaa meget: Oc
nu beyer jeg derfore mit
Hiertis Knæ/ med Ma-
naſſe/ oc beder dig HErre
om Naade: HErre jeg
haffver ſyndet med mine
Forfadre/ oc bekiender
mine Mißgierninger:
Huorfore jeg beder dig
hiertelig/ forlad mig det/
oc fordærffve mig icke til-
lige med mine Mißgier-
ninger/ oc vær icke vred at
bevare det Onde til mig

Evin

Evindelig / oc fordom
mig icke til dine nederste
Jordens Steder / thi du
est Gud / ja deris GUD
som giør Poenitentze / oc
skalt bevise altid din God-
hed mod mig. Thi du
skalt frelse mig w-værdi-
ge / effter din store Barm-
hiærtighed / oc jeg vil loff-
ve dig alle mine Liffvis
Dage / thi all Himelens
Krafft oc Herlighed / skal
ocsaa lofve dig / oc dig bør
Ære / Loff oc Prijß udi
all Evighed / A-
men.

Aff

Affslet alle mine Offvertrædelser/ efter din store Barmhiertighed.

MIn Gud/ min HErre/ din Barmhiertighed/ din Godhed er vsigelig/ du forbarmer dig offver alle dine Hænders Gierninger/ oc der er ingen Tal/ ingen Maade/ oc ingen Ende paa din Barmhiærtighed. Maria Magdalena falt ned for din kiere Søns Jesu Christi Føder/ toede dem med

Luc. 7. 38. 44. 47. 48.

med sine Taare/ oc tør-
rede dem med sit Hoff-
vid Haar/ du forlodst
hinder sine Synder. Pe Matt.
trus forsoer sin Frelse- 26. v.
re/ oc nectede sig at haf- 70. 71.
ve kiendt hañem/ hand et seq.
græd bitterlig/ oc du til-
gafst hañem sine Syn-
der/ oc togst hannem til
Naade igien. Røfveren Lu. 23.
paa Kaarßit talde ickon 42. 43.
it Ord til din kiere Søn
oc hand tilsagde hañem
strax Paradiß. Paulus
forfulde din Menighed, Act. 9.
du kallede hannem aff v. 1.

Himmelen/ oc opfylte hannem̃ met den H. Aand Deter: O HErre/ din Barmhiærtighed. Tiden ville falde mig for kort her at opregne/ alle dine Barmhiærtigheders Exempler. Thi huor mange Retferdige saa mange Barmhiærtigheder/ ingen kand rose sig selff/ lad kom̃e hid alle Retfærdige i Himmelen oc paa Jorden/ oc lad dem bekiende oc sige for dig/ om de aff deris egen Krafter eller Fortieniste ere blefne salige/

de skulle i Sandhed alle samptlig med it Hiærte/ja met en Mund/suare oc sige: Icke oss HErre/ icke oss/ men giff dit Nafn Ære/ for din Naade oc Godheds skyld/ thi de haffve icke indtaget deris Fæderne Land formedelst Suerd/ oc deris Arm hialp dennem inted/ mens din høyre Haand/ din Arm/ oc dit Ansictis Liuss oc Klarhed/ thi du hafver behagelighed til deñem/ det er/ icke udaff deris For-

Ps 115. v. 1.

tieniſte / icke formedelſt
deris Gierninger ere de
bleffne beholden. Paa
det ingen ſkulle roſe oc
berømme ſig / men det
haffver ſaaledis beha=
get dig / ſom oc Prophe=
ten klarlig ſiger: Hand
Pſ. 22. v. 9. haffver opholdet mig /
thi hand haffde Lyſt til
mig. Efftersi da du eſt
den evige Allmectige
Gud / hoß huilcken er in
gen Forandring / eller
Jac. 1 v. 19. Forveßling paa Liuſt
eller Mercket / oc wi ere
din Creature / ſom oc
vo=

voris Fædre/ huilcke aff
Kiødsens Lyst ere fødde
Syndere/ saa vel som
wi/ oc der er ickon en
Megler oc Talßmand
imellem Gud oc Men-
niſken/ Christus Jesus
som bliffver evindelig.
Huorfore udsez du icke
din Barmhiertighed
offver oß/ som du den
haffver udøst offver vo-
ris Fædre? Heller haf-
ver du forgiet oß? Hel-
ler ere wi allene Syn-
dere? Ericke oc din kie-

1. Tim. 2. 5.

re Søn død for oß? Er da ingen Barmhiærtighed mere for Haanden? Gud vor HErre/ jeg formaner dig/ udslet mine Synder effter din store Miskundhed/ thi offvermaadig oc vsigelig er din Barmhiærtighed/ ligervisß som du nu vtallige mange Synder haffver taget til Naade/ oc Retfærdige giort: Saa tag mig oc naadeligen til dig/ for din Barmhiærtigheds skyld/ oc giør mig Retfær-

fardig. Rense mit Hierte/ paa det/ at naar det saaledis aff Synden bliffver Purgeret oc renset/ det da kand vorde en vel stafferet Taffle/ paa huilcken Guds Finger kand skriffve/ oc indtrycke Kierlighedens Low/ hoß huilcken ingen Ondskab maa bo eller bliffve.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Toe mig vel aff mine Miſsgiernin-
ger/oc giør mig ren aff mine Synder.

4. JEg bekiender det vel min GUD/oc min HErre/at du hafver en oc anden Sinde tilgiffvet mig mine Synder/ ja Tuſinde gange haffver du renſit mig: Saa toe mig endnu aff mine Ofvertrædelſer/ thi jeg er (diſs vær) atter falden igien. Du hafver jo icke ſat dig nogen viſs Tal

eller

eller Tjd fore/ Synderen at forlade sine Synder. Petrus adspurde din kiere Søn/ sigendis: HERre/ huor tit skal jeg tilgifve oc forlade min Broder/ naar hand forgriber sig mod mig? Er det nock Siu gange? Da bleff hannem suaret: Icke Siu gange/ men siu Tj gange Siu/ det er/ saa offte oc tit hãd forgrner dig. Skal nu da Menniskens Barmhiertighed være større end din Miskund

Matt. 18. 21. 22.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

hed? Eſt du icke ſtørre oc
bedre end it Menniſke?
Ja ſandelige/ du eſt en
ſtørre Gud/ oc alle leff=
Ge. 6. 5 vendis Menniſker ere
onde aff ſig ſelff: men
du Gud eſt allene god/
allene ſandru/ men alle
pſ. 116 v. 11. Meñiſker ere Løgnere.
Du haffver jo ſagt/ at
paa huilcken Dag Syn
deren fortryder ſine
Mißgierninger/ oc ſaar
aff ſit onde Væſen/ da
vilt du icke tancke mere
paa deris Synder.
See min Gud/ jeg ar=
me

me Synder/ sucker oc
græder/ thi mine Saar
stincker oc lucter ilde/ Psa. 38
for min Daarligheds v. 6. 7.
skyld. Jeg gaar krum et seq.
oc nedbøyet/ den gand-
ske Dag er jeg sorge-
fuld. Jeg er alt forme-
get sløt oc slagen/ jeg
hyler for mit Hiærtis
Wro. HERRE all
min Begæring er for
dig/ oc min Suck er dig
icke forborgē. Mit hiær-
te bæffver/ min Kraffi
hæffver forlat mig/ oc
mine Øyens Lyss er
icke

icke mere hoß mig/ huor
fore vilt du icke/ min
Gud/ udslette mine syn=
der? Haffver du tilfor=
ne effter din store barm=
hiertighed/ renset mig
aff mine Synder: saa
toe mig end ydermere
aff mine Mißgiernin=
ger/ thi jeg er icke end nu
fuldkommelig reen/ fuld=
bringe du min Gier=
ning/ tag all min skyld
fra mig/ tag bort ald
Ondskab/ ald Synd oc
ald Mißgierning. Lad
liuse dit Guddommelige

Liuß

Liuß/ optend mit Hiærte met din Guddommelig Kierlighed/ drif bort fra mig all timelig Fryct: Thi saadan fryct er icke i Kierlighed/ men fuldkommen Kierlighed uddriffver fryct. Gior det saa/ at Verdens Kierlighed/ kiødsens oc egensindig Kierlighed viger langt fra mig. Loe mig HErre aff mine Miß-gierninger/ ved huilcke jeg haffver skadet min Næste/ oc vaske mig aff mine Synder/ met huilcke

1. Joh. 4. 18.

1. Joh. 2. 15.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

cke jeg Gud har fortør-
net. Affslet icke allene mi
ne Synder: men end oc
saa Naadelig affvend
syndens Straff. Toe
mig med din Guddom-
melige naadis Vand/
Jac. 6. v. 35. af hvilcket hvo som dri-
cker/ hand skal aldrig tør-
ste. Toe mig med mine
Taaris Vand/ toe mig
med dit Guddommelige
ords Vand/ paa det jeg
oc kand findis i deris Tal
til hvilcke er sagt: Jere
nu rene/ for det Ords
skyld/ som jeg har talet
til eder. Thi

Thi jeg bekiender mine Mißgiernin-
ger/ oc mine Syn-
der ere altid for mig. 5.

EFterdi jeg/min Gud fortrøster paa din Naade oc barmhiertig-
hed/ flyer til dig/ saa kommer jeg dog icke som den stolte Phariseer/der roste sig selff/ oc vilde giøre sig retfærdig/ oc foracte sin Neste/ men som den arme Tolder/ der icke vilde oplefte si-
ne øyen mod Himlen.

Thi

Thi jeg bekiender min
ondſkab/ ſandelig naar
jeg betæncker mine ſyn=
der/ da befinder ieg mig
icke værdig til at opløff=
te mine Øyen imod
Himmelen/ men maa
ſige med Tolderen:
Gud vær mig Synder
naadig/ thi min Sial
ſueffver imellem Fryct
oc Forhaabning/ nu vil
hun fortuiffle/ for ſynd=
ſens ſkyld/ ſom findis i
mig: Nu trøſter hun ſig
atter igien med Haabet
til din Barmhiertig=
hed/

hed: Dog effterdi din Barmhiertighed er stør-
re end min Nødtørftig-
hed/saa haaber jeg altid
DHERre paa dig/ oc
vil siunge om din Naa-
de Evindelig/ thi jeg
veed/ at du icke haffver (Ezech. 33. 11.)
lyst til nogen Synderis
Død/ men vilt at hand
skal sig omvende oc leff-
ve. Min GUd forlene
mig/ at jeg kand leffve
udi dig/ thi jeg kiender
mine Mißgierninger/
jeg veed huor suare oc
tunge de ere/ huor man-
ge

ge / oc huor skadelige / men jeg vil icke dylle el= ler forborge dennem / men aabenbare dem / paa det jeg kand afftoe dennem met mine Taa= re / oc jeg vil bekiende for dig O HErre mine Offvertrædelser: Thi mine Synder som jeg haffver bedreffvit imod dig / ere stedse for mig / ja imod mig / thi jeg haffver syndet imod dig / ja visselig mod mig thi de ere imod min siel / oc anklager mig dag= ligen

ligen for dig min Dom-
mere / oc fordømmer
mig allevegne / oc ere
mig saa gandske imod /
at de end oc ere stedse
for mig / oc sætter sig
imod mig / at min Bøn
icke kand komme til dig /
oc din Barmhiærtighed
igien nedstige til mig /
derfore skelfver oc bæver
jeg / suckendis oc paakal-
lendis din naade oc mi-
skundhed. Ligerviß der-
fore / som du nu min
Gud / har forleent mig
at kiende mine mißgier-
nin-

ninger/ oc at begræde mine Synder: Saa vircke oc udi mig/ en ret ſand Anger oc Gudelig Poenitentz/ meden hiertens lifactig Tro til dig/ oc it ſtadigt Forſet til at rette oc bedre mit ſyndige Liff oc Leffnit herefter. Omvend du mig O HErre/ af huilcken alle gode oc fuldkomne gaver komme/ ſaa bliffver jeg viſſelig omvend.

Jac. 1. v. 17.

Jeg

6.

Jeg haffver alene ſyndet imod dig / oc giort ilde for dig.

Alt formeget / min GUd / haffver jeg ſyndet imod dig / thi du haffver befalet mig / at jeg ſkulle elſke dig ofver alle Ting / ja holde mere aff dig end alle Creature: Men nu haffver jeg (diß vær) elſket dennem ofver dig. Huad er at ſynde / andet end elſke Creaturene oc forgien-

geli-

gelige Ting / mere end
dige: Huo det gior hand
synder imod dig / thi
sandelig / huo der elsker
Creaturene offver dig /
hand gior dennem til sin
Gud. Saa haffver jeg
nu derfore allene synded
imod dig / thi jeg haff-
ver giort Creaturene til
min Gud / oc haffver
(diß var) forkastet dig /
oc giort vret udi dit An-
syn / ja det som endnu
slemmere er / jeg haffver
giort meget ilde for dig /
i det jeg icke har skammet

mig

mig for dig at synde. O
min naadige Gud/ huor
mangfoldige Synder
haffver jeg bedreffvit i-
mod dig? Som jeg in-
genlunde for Menisken
vilde haffve beganget/
meget mindre ladet der-
nem der aff vide. Jeg
har frycted Menniskene
mere end dig min Gud/
thi jeg var blind oc elske-
de Blindhed/ derfore
saae jeg intet med mine
Øyen/ oc sandsede in-
tet med mit Hiærte/ thi
jeg hafde kiødelige øyen
der-

derfore ſaae jeg intet an
det/ frycted oc ey andet
end Kiødelige Menni-
ſker: Men du min Gud
oc HErre/ ſaaeſt alle
mine Synder/ oc tolde
dennem/ derfore kand
jeg ingenlunde dylge el-
ler forborge dem for dit
Anſict/ faſt mindre det i
nogen maade undfly.
Pſ. 139 v. 7. Huort ſkal jeg hen fly
for din Aand? Oc huort
vil jeg hen gaa for dit
Anſict? Huad ſkal jeg
ſlaa paa? Huort vil jeg
vende mig? Huor fin-
der

der jeg en Skydsherre? Huem vil jeg nu paakalde/ uden dig allene min GUd oc HErre? Huo er saa god som du? Huo er saa velvillig oc redebon til at hielpe/ som du? Huo er saa barmhiærtig? Efftersi din Barmhiærtighed offvergaar alle Creaturers Barmhiærtighed/ ja alle dine Hænders Gierninger? Det er din Guddommelige Naturis Egentlighed aller-

mest gemeß/ med Mi-
skundhed oc Barmhier-
tighed/ din Aldmæctig-
hed at aabenbare oc til-
kiende giffve. Jeg be-
kiender HERRE/ at
jeg allene haffver syn-
det imod dig/ oc giort
ilde udi dit Aasiun/ for-
barme dig offver mig/
oc lad din Aldmæctig-
hed i saa maade aa-
benbaris udi
mig.

Paa

Paa det at du skalt beholde Ret i dine Ord/ oc bliffve reen naar du bliffver dømt.

O HErre/ du hafver selff sagt/ O GUd/ ved din kiere Søn/ jeg er icke kommen / at kalde de Retfærdige/ mens fattige Syndere til Bod/ oc Pœnitentze. Retfærdig gior mig HErre i dine Ord/ kalde paa mig/ tag mig til Naa-

Matt. 9. 13.

de/ oc forlene mig/ at jeg kand giøre oc bære Retſkaffene Poenitentzis Fructer/ thi derfore er din kiere Søn bleffven Korßfeſt/ død oc begraffven. Hand ſiger oc/ naar jeg bliffver ophøyet aff Jorden/ da vil jeg drage dennem alle til mig: Saa Retfærdig giør mig nu i dine Ord/ drag mig til dig. Hand ſiger end ydermere: Kommer til mig alle/ ſom arbeyde oc ere beſuærede/ jeg vil vederquæge eder:

Matt. 11. 28.

See/

See/jeg som met Synden er beladen/kommer nu til dig/oc jamrer mig for min Hiertens wro/ vederquæge mig HErre/paa det du skalt blisve Retfærdig naar du taler/oc vorder reen naar du dømmer. Thi mange sige om min Siæl/ hun hafver ingen hielp i Gud/Gud hafver forlat hinde: Men O HErre bliff du Retfærdig/ oc lad dig icke straffis naar du dømmis/ forlad mig icke paa nogen

Pſ. 3, 3

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

mine Stier eller Veye/
men forleen din Naade
oc din Salighed/ ſaa
ere mine Fiender alle=
rede offverwunden. De
tørre vel ellers ſige: At
du icke vile forbarme
dig ofver mig/men for=
ſtiuder mig fra dit An=
ſict/ oc icke ydermere vil
tage mig til Naade.
See ſaaledis dømmis
du aff Menniſkene/ oc
ſaaledis tale de om dig/
det er deris Dom oc
Sententz: Men du O
gode oc barmhiærtige
Gud

Gud/ vær du mig naadig/ oc gior deris Dom til intet/ betee mig din Barmhiærtighed/ saa blifver din store godhed priset udi mig. Gior ass mig din Naadis oc Riskundheds Kar/ paa det du kand blifve retfærdig i dine Ord/ etc. Menniskene gior dig vel til en meget streng Dommere/ men offvervind du saadan deris Dom formedelst din grundløse naade oc Barmhiertighed/ paa det Menniskene oc kand lære/ at

tilgiffve Synderne/ oc
at en Synder i lige maa
de kand opvæckis til en
ret sand Poenitentze/
naar hand saaledis udi
mig seer oc erfarer din
Godhed oc Barmhier-
tighed.

7. See/ jeg er und-
fanget fød aff syn-
dig Sæd/ oc min
Moder hafver und
fanget mig i Synd.

MIn Gud/ anse icke
mine synders stor-
hed

hed oc mangfoldighed/
men kiend dit arme Cre-
atiure/ oc tænck/ at jeg er
Støff oc Aske/ oc at alt
Kiød er lige som Høe:
See jeg er fød af syndi-
ge Sad/ oc min Mo-
der haffver undfanget
mig i Synd. Min Mo-
der haffver undfanget
mig udi kiødelige Lyst/
oc jeg haffver arffvet
paa mig en syndig sæd.
Huad er da den oprin-
delig/ eller arffvesynd/
andet end Mangel oc
Feyl paa den oprinde-

Ge. 18. v. 27.
Esa. 40 v. 6.

lige Retferdighed? Saa
bliffver nu Menniſkene
fødde oc undfangen udi
Synd/ oc er deris gant-
ſke Leffnit ſyndactigt/
Gal. 5. v. 17. Kiødet begier altid mod
Aanden/ oc Aanden i-
mod Kiødet: Fornuff-
ten er ſuag/ Villien er
kranck/ Menniſkene ar-
ge oc onde / Sindene
bedrage dennem/ deris
Dicten oc Jdret/ giør
dennem irrig oc vildfa-
rendis/ deris naturlige
Vankundighed/ fører
dem paa vildfarendis
Veye.

Veye. Ja Menniſkene haffve mange vtallige forhindringer/ſom holder dem fra det gode at giøre/ oc ſkynder til det onde. Saa er nu da den Arfve ſynd en Roed til alle andre Synder/ oc en optendelſe til alt ont: Oc endog den efter Natur oc Nafn/ er icken en Synd/ ſaa er den dog en krafftig Aarſage til all anden Synd. Saa ſeer du da nu/ min GUD oc HERRE/

huad

huad jeg er/ oc hnor fra
jeg er komẽn. Vdi Arf=
veſynden er jeg fød oc
undfangen/ oc med ſyn=
den er jeg aldelis fangẽ
oc bunden. Huort ſkal
jeg da fly hen/ at jeg
ſaadan Synd kãd quit
bliffve? Det gode jeg
gierne vilde/ giør jeg in=
tet udaff/ det onde ſom
jeg nødig vilde/ det giør
jeg. Jeg haffver Lyſt ef=
ter det indvortis Men=
niſke/ til Hr Erzens Low:
Men jeg ſeer en anden
Low udi mit Legeme/
ſom

Ro. 7.
19. 20.
21.

som staar Aansens Low
imod/ oc tager mig fan=
gen i mit Gemyt/ oc
Synds sens Low som er i
mit Legeme: Derfore/
min Gud/ lad din God=
hed komme mig til Hielp/
efterdi du seer/ at jeg er
Suag oc Red/ sampt
med mange Synder
omfangen oc bunden.
Huo vilde icke forbar=
me sig offver den Elen=
dige? Huo vilde icke
haffve medynck offver
den Siuge? Kom kiere
HErre GUd/ du søde
Sa=

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Samariter/ hielp mig arme/ ſom indtil Døden er forvundet/ forbinde mine Saar/ oc øß Olie oc Vijn der udi/ ſæt mig paa dit Diur/ oc før mig til Herberget/ oc befal Verten at hand haffver Omſorrig for mig/ giff hannem To Pendinge oc ſig ſaa/ der ſom du udlegger noget mere/ da vil jeg betale dig det/ naar jeg kommer igien.

See

See/ du hafver Lyst til Sandhed/ som ligger i Skiul/ du loedst mig forstaa din Vißdoms Lønlighed. 8.

KOm du kiere Samariter/ see du har Lyst til Sandhed / oc alt huad du loffver Menniskene/ det holder du dem/ din Pine oc Lidelse er intet andet/ end at hielpe oc giøre til gode/ du forādris icke/ du blifver

Ex. 3. 14. ver som du est/du est icke saa til Sinds som wi/ at du nu kandst elske/nu icke/ men Kierligheden bliffver stedse hoß dig/ du est en ret Elskere/ ja Elskeligheden selff/ thi Gud er Kierlighed. At elske en/er at gisre hannem til gode: den derfore som du gisr mest til gode/ hannem elsker du mest: Huad er nu Lyst til Sandhed/ andet end at holde Sandhed. Du loffvede Patriarchen Ge. 18. 10. Abraham/ at du vilde gif-

giffve hannem udi sin Alderdom en Søn/ du haffver holt det du loffvede den gamle oc wfructsommelige Saræ/ thi du haffver Lyst til Sandhed. Israels Børn tilsagde du it Lãd som skulle flyde med Melck oc Honning/ oc du haffver giffvet dennem det/ oc holt dit Løfte/ thi du haffver Lyst til Sandhed. Du loffvede ocsaa David/ at du vilde sætte hans Lisfvis Fruct paa hans (sin Fa-

Ge. 15. v. 18.

2. Sa. 7. v. 12. 13.

Fader Davids) Stoel/ du hafver holt hannem ſaadant dit Loffte/ thi du hafver Lyſt til Sandhed. Vtallige mange ere dine Forſettelſer/ dennem hafver du alle=ſammen troligen holt/ thi du elſker Sandhed. De Arme oc Elendige ſom flyer til dig/ deñem hafver du tilſagt Naade oc Barmhiærtighed oc haffver aldrig ſlaget dennem Feyel. Den Forlaarne Søn drog langt bort i fremmit Land

Lu. 15. v. 12. et ſeq.

oc

oc fordominerede ſlem-
meligen ſit Gods. Der
hand nu alt ſit haſde for
døyet/ockom til tilbage
igien/ſagde hãd til dig:
Fader/jeg haffver ſyn-
det imod Himmelen oc
dig/ oc er icke mere verd
at kallis din Søn/ gior
mig ſom en aff dine
Daglønnere / oc der
hand endnu vaar langt
borte/anſaae du hañem
med din Barmhiærtig-
hedz øyen/løb til hannẽ
omfauffnede oc kyſte
hañem/befoel at giffve
han-

hannem ny Klæder/ oc
gaff hannem en Ring
paa ſine Finger/ oc Sko
paa Fødderne/ oc lodſt
ſlacte en feed Kalff/ oc
glad giorde det gandſke
Huß/ ſigendis: Lader
oß æde oc drikke/ oc giøre
oß lyſtige oc glade/ thi
denne min Søn vaar
død/ oc er nu kommen
til Liffs igien/ hand var
borte oc forlaaren/ oc er
nu funden igien. Huor-
fore haffver du ſaadant
giort O HErre? San
delig derfore/ at du haf-
ver

ver Lyſt til Sandhed. Saa elſke nu udi mig/ O Barmhiærtige Gud din Sandhed/ jeg ſom nu kommer vſt offver Land til dig/ kom imod mig/ oc tag mig venligen an/ zire mig med wſkyldigheds Klædebon/ føre mig udi dit Huß / ſlacte en feed Kalf/ paa det de kunde alle fryde ſig med mig/ ſom haabe oc forlade ſig paa dig/ oc æde oc dricke met huer andre udi all Aandelig Fryd. Huorfore vil-

vilde du forholde din
Sandhed/ O Gud/ for
mig allene? Vilt du til-
Psl. 130 v. 3. regne Synden / huo
kand da/ HErre/ blifve
bestandig for dig? Men
du vilt icke tilregne dine
kiere Børn deris Øff-
vertrædelse/ thi du hafft-
ver Lyst til Sandhed.
Men huad er det da for
en Sandhed du hafver
Lyst til? Er det icke din
kiere Søn/ huilcken si-
ger om sig selff: Jeg er
Joh. 14. 6. Veyen/ Sandhed oc
Liffvet: Hand er den
ret-

rette Sandhed/af huil-
cken all Sandhed ud-
flyder/baade i Himme-
len oc paa Jorden Saa
holt mig nu/ O Gud/ i
denne Sandhed/thi see
jeg er en stor Syndere:
Forlad mig mine Syn
der/du som hafver med
din kiere Søns Blod
rensit mig/ oc ved hans
hellige Død oc Pjne for-
løst mig fra den Evige
Død. Huorfore har du
obenbarit din kiere Søn
for mig? Haffver du
oc forgieffvis meddeelt
mig

mig Troen til hañem?
Maa ſkee/ at jeg ſtorli-
gen ſkal bedrøffve mig/
naar jeg ſætter mig min
Forløßning for Øyen/
oc kand den dog icke naa
eller bekomme/ det være
langt fra: Men det er
ſteed/ at jeg ſkulle være
viß paa/ at Naadſens
Dør ſtaar aaben for
mig/ oc at jeg ſkal be-
komme Barmhiærtig-
hed/ ved Chriſti Hielp
oc Naade. Saa forløſe
mig nu/ min GUD oc
HERre/ thi du lader

mig

mig vide din hemelige Visshed/paa det at saadan Kundskab paa Guds Guddommelige Visdom/ kand hielpe oc føre mig til Saligheed. Denne Visdom haffve de vsse Philosophi icke kiendt/men haffver værit skiult oc forborgen for dennem/for din kiere Søns Fødsel/ thi uden hannem kunde ingen denne Visdom bekomme. De Verdslige Vise oc Kloge/som ellers lader sig tycke at vi-

de alting/haffve vel op=
loſt deris Øyen til Him
melen/men haſver dog
icke fundet denne Viſs=
dom/thi du haſver ſkiult
ſaadant for de Kloge oc
Viſe/oc aabenbaret det
for de Vmyndige/ det
er/ for arme Syndere/
oc dine hellige Prophe=
ter/ſom haffver oß ſaa=
dant tilkiende giffvet.
Efterdi da du nu ſaale=
dis haffver aabenbaret
mig din hemelige Viſs=
hed udi Skrifften/huor
til er den mig da nyt=
tig?

tig? Oc huad hielper mig denne Kundskab/ om den icke tilforer mig Salighed? Thi end oc Philosophi oc Verdsli= ge Vise/ endog de kien= de Gud/ saa prisede el= ler tackede de hannem dog icke som Gud/ men de ere bleffne forfenge= lige i deris Tancker/ oc deris wforstãdige hiær= te er formorcket/ der de hulde sig vise/ ere de bleff ne til Daarer/ vilt du da hafve mig iblant deris Tale? det vere langt fra:

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

thi du est Barmhiertig-
hed self/ som aldrig faar
ende/ oc ingen forlader:
Derfore O HErre ſko-
ne din Tienere/ oc tag
mig udi dine w=myndi=
gis Tal/ paa det du oc
kand lade mig vide oc
forstaa/ din hemelige
Vijsdom/ før mig til
Vijsdoms Kilde som er
udi Himmelen/ paa det
du kandt prijsis udi din
Barmhiertigheds gier-
ninger/ som du bevijser
din Tienere der haaber
paa dig.

Aff=

Affløß mig med Jsop/ at jeg bliffver reen/toe mig at jeg bliffver Sneehuid. 9.

Verdidumin Gud/ hafver Lyst til Sandhed/som er forborgen/ oc lader mig vide din hemelige Vißhed/ saa haffver jeg en god Forhaabning oc stadig tro/ at du icke vilt forskiude mig fra dit Ansict/men at du vilt bestencke mig met Jsop/at jeg maatte

vorde reen. Iſop er en lang Vrte/varm oc vel luctendis: Huad bety- der det andet/ end din kiere Søn Jeſum Chri- ſtum vor HErre/ huil- cken ſom haffver forne- dret ſig ſelff indtil Dø- den/ja indtil Kaarſens død/oc inderligen elſked oß/oc toed oß af alle vo- re Synder med ſit Blod. Met den Iſop beſtencke mig/ naar du ſaar udeſt hans hellige Blod offver mig/ naar Chriſtus ved troen boer udi

udi mig/ naar jeg ved
Troen oc Kierlighed
bliffver indlifvet oc ind-
podet udi hañem/ naar
jeg efterfølger hannem
udi Ydmyghed/ Lidelse
oc Tolmodighed/ da
vorder jeg visselig reen
aff alle mine Synder.
Du skalt toe mig med
mine Taare/ som udfly
der aff mine Øyen/ ud-
aff Hiærtelig Kierlig-
hed til min HErre JE-
sum Christum/ saa vor- pſ.6.7.
der jeg træt af sucken/ oc
maa kiñe min seng til

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

at flyde huer Nat/ oc jeg
maa fordærffve mit Le=
ye med min Graad:
Saaledis vilt du toe
mig/ at jeg vorder ſne=
huid. Sne er huid oc
kold/ ſaadan er oc jeg
udi Sandhed/ naar du
beſtencker mig med J=
ſop/ ſaa blifver jeg huid
ſom Sne/ thi jeg bliff=
ver omgiffven med din
Guddommelige Klar=
hed/ ſom langt offver=
gaar all anden Legem=
lig eller timelig Herlig=
hed oc Deyglighed/ oc

da

da bliffver jeg / ved din Naadis Hielp / Lodtagen udi alle Himmelske gode Ting / oc gierne forlader alle onde Kiødelige Affecter oc Begierligheder / bliffver kold til det Jordiske / oc varm til de Himmelske at stunde oc streffve effter.

Lad mig høre glede oc Fryd / at de Been bliffve glade / som du hafver synder slaget. 10.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

DA faar jeg tilbede dig/min Gud/oc da vilt du Aarle høre min Røst/oc jeg faar at høre huad Gud min HErre taler udi mig/ thi hand vil tilsige sit Folck Fred/ oc forskaffe mig oc saa Fred. Ja HErre du vilt gifve mig Fred oc Fryd/ thi jeg haaber paa dig: Lad mig høre Fryd oc Glæde/ huilcket skeer/ naar jeg faar at høre/ det som den arme fattige Synderinde hørde/ huilcken der vette den HEr-

Luc. 7. v. 48.

HErris Christi Føder med sine Taare/ oc tørrede dennem med sine Hoffvid Haar: Huad hørde hun? O Quinde din Tro haffver hiulpet dig/ gaa hen i Fred. Da faar jeg oc at høre/ det som Røffveren paa Kaarßit hørde: I Dag skalt du være med mig i Paradjß. Saa bekommer jeg da Fryd oc glæde/ Syndernis Forladelse/ oc Trøst oc Husualelse aff GUDS Faderlige Forjettelser: Skul-

Lu 23 v. 43.

Skulde jeg icke da fryde
og glæde mig/ efterdi
du bevjser mig dobbelt
Naade i mine Synders
Forladelse? Da saar
Psa. 34 v. 9. jeg først Smage huor
sød HErren er/ og saar
at bo udi de Himmelske
Boliger/ og kand rette-
lig sige met Propheten:
O HErre huor stor er
din Naade og Godhed/
som du haffver forbor-
gen til alle dennem som
dig frycter. Da skal jeg
høre Fryd og Glæde/ og
de Been skulle fryde sig
huil-

huilcke du haffver sønderslaget. Huad ere de Been som bære Kiødet andet end Aandsens Kraffter/ som bær oc drager voris Kiøds Suaghed? at det icke skal falde oc geraade udi alle Synder oc Laster/ oc at Menniſken icke aldelis skal bliffve Kiødelige/ oc saaledis gandske fordærffvis. Saa ere nu Benene synderslagne/ thi Fornufft/ Hiærte oc Villie/ ere offver alle maade forsuæcket/

oc

oc geneget til det onde:
Kiødet strider imod
Aanden/ Sindet imod
Fornufften/ jeg for-
maar icke aff min egen
Krafft at staa Synden
imod/ thi mine Beene
ere sønderslagne. Ah
HErre de haffve for-
lat dig/ den leffvende
Kilde/ oc haffve giort
sig andre Kilder/ som
intet Vand ere udi/ thi
de ere icke opfylte med
din Naade/ uden huil-
cken ingen kand leffve/
eller noget got udrette/
de

de haffve forlat sig paa
sin Styrcke/der dog al-
delis ingen Styrcke
vaar/derfore ere de om-
komne udi deris Daar-
lighed. Saa send mig
nu/ O Gud/ din styr-
cke/ saa glæder de Been
sig/ som du hafver son-
derslaget. Send mig
din Naade oc Troen i
mit Hiærte/ huilcken er
kraftig ved Kierlighed/
send mig dine Gud-
doms Gaffver / saa
fryder de Been sig/
som du haffver sonder-
sla-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

ſlaget. Min Fornufft ſkal oc fryde ſig / oc mit Hiærte oc vilge glæde ſig: Oc det icke uden Aarſage/thi der ſom de aff din gode Aand/bliffve dreffne til gode Gierninger/ bliffver de med ſtor Styrcke øffvet udi dennem/ oc lader icke af men ved din Naadige Hielp oc Biſtand bliffver ved det Gode at giøre indtil Enden.

* * *

Skiul

II.

Skiul dit Ansict fra mine Synder/ oc udslet alle mine Mißgierninger.

MIn Gud/huorfore seer du til mine synder? Huorfore teller du mine Vdyder? Hui giffver du saa fligtig Act paa mine Mißgierninger? Anseer du icke at it Menniske er lige som Græß/ oc som en Vrt paa Marcken? Huorfore seer du icke langt heller til din Sal-

Esa. 40 6.

vedis

vedis Ansict? Huorfo=
re tretter du med mig/
min Gud/ jeg bekiender
jo at jeg har syndet mod
dig: Men O Naadige
Gud/ forbarme dig oss=
ver mig/ oc skiul dit An=
sict for mine Synder/
dit Ansict er din Kund=
skab oc Vijsdom/ saa
vend nu din Kundskab
fra mine Synder. Icke
siger jeg her/ om den
Kundskab/ met huilcken
du alting seer oc kiender:
Men om den Vidskab/
formedelst huilcken du
anam=

anammer oc anseer de
Gudfryctigis Giernin-
ger/ oc forkaster de W-
gudeligis oc Wretfer-di-
gis Verck oc Bedrifter.
Kiend derfore icke saa-
ledis O GUd/ mine
Synder/ at du vilde til-
regne mig deñem/ men
skiul det Ansict for den-
nem/ paa det de forme-
delst din Naade oc barm
hiærtighed/ kunde ud-
slettis. Anse O Naa-
dige Gud dit arme Cre-
ature/ som du haffver
skabt/ anse dit Billede/

jeg arme elendige Menniske/ haffver (diß vær) aff dit Billede / giort Dieffvelens Billede/ O HErre skiul dit Ansict for Diefvelens Billede/ paa det du icke skalt bliffve fortørnit paa mig/ men anse dit eget Billede/ paa det du kand bevisse mig Naade oc Miskundhed. O barmhiærtige GOd/ tanck der paa/ huorledis din kiere Søn Christus Jesus/ ansaae den fattige Zacheum paa Træet/

Lu. 19. v. 4. 5. et seq.

oc

oc gick ind i hans Huß/ huilcket hand ingenlunde haffde giort/ om hãd haffde seet Dieffvelens Billede paa hannem: Men efterdi Christus saae Guds Billede udi hannem/ haffde hand Medlidenhed met hannem/ forbarmede sig offver hannem/ oc lod hannem Salighed beetees/ thi hand sagde: See HErre/ halffparten aff mit Guds gifver jeg til de Arme/ oc der som jeg haffver nogen be-

bedraget/ da vil jeg det
Firedobbelt igien beta=
le. Jeg giffver mig O
GUd/ gandske udi din
Vold/ oc vil intet haff=
ve mig selff forbehol=
den. Jeg loffver stedse
med rene Hiærter dig at
tiene/ oc vil med Guds
Naadis Hielp/ betale
dig mit Løffte. Huorfo=
re vilt du da icke/ O
HErre/ udi mig anſee
din Billede? Huad Aar=
ſage er der til/ at du saa
grandgiffvelige mer=
cker

cker/ oc giffver Act paa
min Miszgierning: jeg
beder dig hiærtelig/ skiul
dit Ansict for mine syn=
der/ oc udslet alle mine
Miszgierninger: Ud=
slet dennem alle/ saa at
ingen bliffver udi mig
igien. Det staar skreff=
vit: Der som nogen
holder den gandske
Low/ oc synder imod
nogen/ den er gandske
skyldig/ Ja hand er
skyldige til den Evi=
ge Ild/ det er til den
en=

den endelige Straff til alle dødelige Synder. Saa udslet derfore alle mine Synder / saa at ingen skal bliffve udi mig / huor med jeg dig fortørne kand / oc saa giøre mig selff i Straffen deelactig.

12. Gud skab it reent Hiærte i mig / oc giff mig en ny viß Aand.

Ah HErre / mit Hierte haſver forlat mig / oc tænckер icke mere paa min

min Elendighed/ haffver forgiet sin egen Velfærd oc Salighed/ oc vandrer i Vildfarelse/ er forreigst vije hen ud i fremmede Land/ efterfølger Forfængelighed oc falsk Lære: Jeg haffver søgt oc raabet efter mit Hiærte/ men det suarede mig icke/ thi det var langt borte/ hen solt udi Synden: Derfore/ O Gud/ huad skal jeg giøre eller sige? Min HErre/ jeg raaber til dig: Gud skab it reent Hiær-

te udi mig/ it ydmygt/
sønderknusit/ sactmo-
digt oc fredsommeligt/
it got oc Gudfryctigt
Hiarte/ it Hiærte som
ingen vil giøre Ont/ ey
heller betale Ont med
Ont/ mens saadan it
Hiærte/ som vil stedse
offvervinde Ont med
Got. Skab udi mig O
Gud/ it Hiærte som of-
ver alle Ting elsker dig/
som stedse tancker paa
dig/ altid taler om dig/
oc altid tacker dig: Ja
saadant it Hiærte/ som
sted

ſiedſe offver ſig i Guds Ord/ forlyſter ſig med Pſalmer oc Aandelige Loffſange/ ſom gierne omgaas med de Himmelſke oc Aandelige Ting/ oc ſkab ſaadant it hiarte udi mig aff intet/ paa det jeg ſaadant it Hiarte kand offverkomme ved din Naade/ ſom jeg icke kand erlange eller bekomme aff min Nature: Thi ſaadant it Hiarte kand ſig alleneſkabe ja ſaadant (ſiger jeg) ſom forer alle Dyder

med ſig/ oc forſager alle
Laſter. Skab O Gud/
ſaadant Hiærte i mig/
oc fornye min Aand udi
mit Lif. Din gode Aand
føre mig paa rette Ba-
ne/ oc renſe mig fra alle
Jordiſke Affecter/ oc
opløffte mit Hiærte til
de Himmelſke gode ting.
Huo ſom elſker Kiød/
hand bliffver Kiødelig/
huo der elſker Aanden/
den bliffver Aandelig.
Saa forlene mig derfo-
re ſaadan en Aand/ der
dig kand elſke oc paakal-
de/

de: Thi du/ O Gud/ est en Aand/ oc de som retteligen ville paakalde dig/ de skullee dig tilbede i Aanden oc Sandhed. Forlene mig en ny retvisz Aand/ som icke elsker det mig/ men allene det som dig kommer til/ giff mig saadan en Retvisz Aand/ som du i begyndelsen gafst mig/ huilcken mine Synder haffve mig fraryct/ derfore fornye udi mig saadan en Aand / som er ved Synden bleffven

gammel oc fordærffvit.
Min Siæl er en Aand/
oc er saaledis skabt aff
dig/ at hun udi sig selff
er reetskaffen: Thi udaf
sin Nature / da elsker
hun dig mere end sig/ oc
for din skyld begier hun
alt got/ thi den naturli-
ge Kierlighed/ som kom
mer af dig er reetskaffen/
men formedelst den on-
de forvendte Villie/ er
hun forderffvit/ derfor
giff mig en ny Retvijs
Aand ved din Naade/
paa det mit Hiærte
stand

kand rettelig vandre udi dine Befalinger. Giff mig saadan en ny Retviß Aand/ som udi dit Hiærte saaledis kand rodfestis/ at den aldrig mere der udaff kand udragis: Saadan Aand som kand optænde en Guddommelige Kierlighed udi mit Hiærte/ som ocsaa kand komme mig til at sucke til dig/ omfauffue dig/ oc aldrig lade sig fra dig skille.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

13. Forkast mig icke fra dit Ansict/ oc tag icke din Hellig Aand fra mig.

SEe/ min GUd oc HErre/ jeg staar for dit Ansict / at jeg kand bekomme Barmhiærtighed / jeg staar for din Godhed/ oc forventer din Naadige Giensuar/ forkaste mig icke fra dit Ansict: Huo haffver nogen tjd hafft sin Tilflucht til dig/ oc er bleffven beskemmit?

Huo

Huo haffver nogen tid
bancket paa din Naad-
sens Dør / oc paakalet
dig alvorligen / oc er icke
blefven bønhørt? San
delig med din wendelig
Naade oc Barmhiær-
tighed / offvergaar du
langt alle Menniskers
Fortieniste oc Bøn / oc
du giffver langt mere /
end Menniskene bege-
re: Vd aff Verdens
Begyndelse / er enbnu
icke bleffven hørt / at du
haffver forskut it Men-
niske fra dit Ansict / som
dig

dig troligen har paakal-
det. Skal jeg da nu væ-
re den første/ som du vilt
forskiude fra dit Ansicte?
Vilt du da din Vrede
endeligen begynde oc
udøse paa mig? Vilt
du ingenlunde forskone
oc være barmhiærtig?
Det være langt fra:
Den arme Hedenske
Quinde vaar hiærtelig
bedrøffvit/ efterfulde
din kiere Søn Christum
oc raabte efter hannem:
Ah HErre du Davids
Søn/ forbarme dig
off=

offver mig/min Datter
plagis ilde aff Dieffve-
len/ men hand suarede
hinde icke it Ord: Hun
lod dog icke aff/ før end
hun end ocsaa bevegede
Disciplerne til Barm-
hiærtighed/ at de oc ba-
de for hinder/ oc sagde:
HErre stil dig dog aff
med hinde/ thi hun raa-
ber effter oss Men hand
suarede hand Disciple-
ne: Jeg er icke udsend/
sagde hand/ uden til de
fortabte Faar af Israels
Huss.

Huß. Huad ſkulde den arme Cananeiſke Quinde her giøre? Skulde hun fortuiffle? Ingenlunde/ hun troſtede ſig med GUds Naade oc Barmhiærtighed/ kom oc falt ned for den HErre Chriſto/ oc ſagde: HERRE hielp mig: Hand ſuarede hinde/ det er icke ſmuet/ at mãd tager Brødet fra Børnene/ oc kaſter det for Hundene. Som hand vilde ſaa ſige: Vig fra mig Quinde/ I Cananeer

neer ere Hunde/ w=rene Folck/ Afgudiske Menniſker/ Guds Naade oc Gaffver hører eder icke til/ det er icke ret/ at jeg tager dem fra Jøderne/ ſom paakalde den leffvende Gud/ oc giffver Hundene/ de Affgudiſke Hedninge/ ſom tilbede Dieffvelen/ dennem. Huad vilt du nu giøre/ du arme Quinde? Vilt du lade aff at bede? See/ HErren er vred/ oc haſver foracttet dig/ ja icke allene dig/ men

men end oc alle Hedninger. Ja O HErre/ huo kunde bliffve bestandig for saadant Giensuar? Huo vilde icke forskræckis? Huo vilde icke holde dig meget vmild her fore at være? Alligevel bliffver denne fattige Quinde vaarstig oc fremturende i sin Bøn/ fortuifler intet/ men angriber nu forst Haabet/ tager CHristi Ord til gode/ fortørnis icke/ mens ydmyger sig for den HErre Christo/ oc si-

siger: Ja HErre det er vist/men dog æde Hundene aff de Smuler der falde aff deris Herris Bord. Som hun vilde sige: Jeg beder icke om Brød/ jeg begier oc icke dine Børns Naade eller Gaffve/ effter som jeger Hund/ mens jeg begier allene de Smuler der falde aff dine Børne Bord/ jeg under dennem gierne/ at de mætte sig med dine Miracle/Predicken ja med din store Naade.

Min

Min Begiering er alle-
ne denne/ at jeg maatte
bliffve deelactig udi det
allerringeſte af din naa-
de/ paa det min Datter
kunde erledigis fra Dief-
velen/ thi ſmaa Hunde-
ne æde oc aff de Smu-
ler/ der falde aff deris
Herrers Bord. See
min Gud/ huilcken ſterck
Tro/ huilcken faſt Til-
lid/ huilcken ofvermaa-
de ſtoer Ydmyghed/ saa
at Chriſtus nu icke mere
var fortørnet paa hin-
de/ men fryder oc glæ-
der

der sig for hindis stadige Tro/ oc med Forundring sagde: O Quinde din Tro er stoer/ dig skee lige som du vilt/ oc hindis Datter blef karst i den samme stund. Huorfore er saadant skrefvet min Gud/ uden allene derfore / at wi der aff skulle lære at tro oc forlade oss paa dig allene/ oc at wi med Bønen oc Ydmyghed alvorligen anholde / ansees dis at du haffver tilsagt Bønhørelse: Ja Guds Rige

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

liger Gewalt/ oc de som
gior Gewalt/ de riffver
det til sig/ men hvad oss
er forstreffvet/ det er
strefvet oss til Lærdom/
paa det at wi formedelst
Tolmodighed oc Skrif-
tens Trøst/ kunde be-
holde Haabet. Saa for-
kaste mig da icke O
HERre fra dit Ansict/
seg som Nat oc Dag
flyer fra dit Ansict græ-
dendis oc Hylendis/ icke
at du skalt befrie mig
fra Diefvelens Legem-
lige

lige Plage: Men at du vilde udfrie min Siæl fra den Helffvedis Sathans Aandelige Gewalt/ forkaste mig icke min GUD/ thi paa dig allene haaber jeg/ min Hielp er allene hoss dig / de haffve alle forlat mig / mine Brødre oc Venner hafve ocsaa forlat mig/ ja mit eget Kiød er imod mig/ jeg har ingen hielp uden hoss dig/ derfore forkaste mig icke fra dit An-

Anſict/ oc tag icke din
Hellig Aand fra mig/
uden den H. Aand kand
ingen kalde JEſum en
HERre/ naar jeg nu
paakalder min HErre
Jeſum/ ſaa giør jeg det
ved den Hellig Aand/
naar jeg angrer oc be-
græder mine begangne
Synder/ oc beder dig/
min Gud/ om Naade/
ſaa giør jeg alt ſaadant
ved den Hellig Aand.
Derfor beder jeg dig O
Naadige Gud/ tag icke
din Hellig Aand fra
mig/

mig/ men gior det saa/
at den bliffver hoß mig/
oc at hand beder oc ar-
beder med mig: Thi wi
vide icke/ huad wi skulle
bede/ som det sig bør/
men HErrens Aand
fremtræder for oß/ oc
beder med wassladelige
Suck. Saadan din H.
Aand tag icke fra mig/
men gior det saa/ at hād
staar mig bie i mit Ar-
bede/ lærer mig at bede/
oc bliffve waractig udi
Bøn oc Paakaldelse/
paa det jeg endelige kād
sin-

finde Naade hoss dig/ oc jeg maa tiene dig min gandske Liffs Tid.

14. Trøst mig igien met din Hielp/ oc en frimodig Aand ophold mig.

O Herre Ting begier jeg min HERre/ thi du est en stor/ oc mectig Konning/ ja en HERRE offver alle Land/ oc en Mectig GUd offver alle Guder.

der. Huo som beder dig om ringe Gaffver/ hand gior dig W=rat/ smaa oc ringe Gaff= ver/ ere alle Legemlige oc forgiengelige Ting: Men store oc kostelige Gaffver ere alle Aan= delige oc Evige Ting. Naar du tager din Aan= Sialen fra Legemet/ huad bliffver da andet igien / end Stoff oc Skygge? Huad skilz= misse er der andet imel= lem Kiødet oc Aanden/

end

end ſom imellem Lifvet
oc Skyggen. Derfore/
huo ſom begierer Legem
lig gode aff dig/ hand
beder om ſmaa oc for=
actelige Gaffver: Men
huo ſom beder om Aan=
delige ting/ hand beder
om det ſom ſtort oc ko=
ſteligt er. Men paa det
høyeſte beder den ſom
anlanger om din Troſt
oc Hielp. Huo er nu da
din Troſt oc hielp/ uden
allene din kiere Søn
Jeſus Chriſtus/ hand
er ſand Gud oc Mand/
ja

ja Verdens Hielpere
oc det evige Liff. Huor-
fore skulde jeg nu da icke
bede dig/ O Naadige
Fader/ oc paakalde saa-
dan en trofast Hielpere
oc Frelsermand/ som du
hafver giffvet hen udi
Døden for min skyld?
Du hafver skenckt mig
hannem udaff Naade/
huorfore skulde jeg mig
skamme/ at bede dig om
den samme? Det er en
stor vsigelige Gaffve/
jeg er hende icke verd/
men dig sømmer at giffve

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

ſaadan ſtor herlig Gaf-
ve. For ſaadan uſigeli-
ge Godhed oc Barm-
hiærtigheds ſkyld/kom-
mer jeg med Frimodig-
hed til dig/oc ſiger: Tro
ſte mig igien med din
hielp/ oc opholt mig
med en frivillig Aand.
Thi huor beder en Søn
ſin Fader om it Brød/
oc hand giffver hannem
en Steen? Oc om hand
beder hannem om en
Fiſk/oc hand derfore re-
cker hannem en Slange?
Oc om hand beder han-
nem

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

nem om it Eg/ oc hand giffver hannē en Scorpion derfore? Der som nu Legemlige Fædre/ som ere onde oc Syndere/ kunde giffve deris Børn gode Gaffver: Huor meget mere vilt du O Himelske Fader/ gifve dem din H. Aand som bede dig der om. See din forlorne Søn er nu kommen fra fremmede Land igiē oc er bedrøfvit/ oc beder dig om trøens Fisk/ lige som Fiskē er forborgen i Vandet/

 sva

saa er oc Troen for de
Ting med Øynene ey
sees kand. Saa beder
nu den forlaarne Søn
dig om en reiskaffen
Tro/ paa det hand kād
fryde sig udi sin Frel=
sere. Vilt du oc giffve
hannem en Slange?
Vilt du oc indgiffve
hannem den Helsvedis
Slangis Forgift/ som
er en krafftig Vantro
oc Vildfarelse; Det
vare langt fra. Jeg be=
der min HERRE om
Troens oc Haabens

Eg/

Eg: Thi ligerviß som mand haaber udaff it Eg/ at bekomme en Hønne/ saa hielp mig ocsaa ved Haabet/ til din Salligheds Anskuelse/ paa det min Siæl udi denne Jammerdal kand opholdis/ oc altid fryde sig i GUD min Frelsere. Men vilt du giffve mig for Haabens Eg/ en fortuifflelsis Scorpion: Paa det/ at lige som Scorpionen/ den sticker oc skyder Forgifft fra sig/ at jeg i lige maade

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

aff Synden ſkal ſtickis
oc forgifvis? Det være
langt fra. Jeg beder oc
min HErre/ om din kie-
re Søns Kierligheds
Brød/ huilcket hand
meddeler alle ſine Ret-
ſkaffene Troendis/ at
jeg altid kand fryde mig
udi Gud min Frelſere:
Vil du oc giffve mig
en Sten/ eller it Steen-
Hiærte for den Gud-
dommelige Kierlig-
heds Brød? Det væ-
re langt fra. Huorfore
vil-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

vilde jeg nu længer forhale/ at bede dig om store oc kostelige Ting? Est du jo dog den/ som selff haffver ved din kiere Søn befalet mig at bede/ tancke oc lede. Huad kand jeg bede noget dig tækeligere oc behageligere/ oc mig nytteligere/ end at du vilt gifve mig din Salighedz Trøst? Jeg haffver smaget huor sød HERREN er/ huor lækhans Byrde/

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

oc lideligt hans Aag er.
Jeg tæncker vel der paa
huor ſtor Fryd/ oc rolig
Samvittighed jeg haf-
de/ der jeg gledde mig i
HErren/ oc min Siæl
fryddе ſig udi Gud min
Frelſere/ det er oc/ ſom
mig nu ſaa hart trycker
oc anliggende er/ ja ſom
mig ſaa ſtorligen be-
droffver/ at jeg nu veed
oc forſtaar / huad jeg
haffver forlaaret. Jeg
bekiender nu/ huor me-
get Gud mig er fra-
vit/ derfore raaber jeg
til

til dig beengstiglig/ giff igien din Saligheds Trøst/ forlene mig naadeligen igien/ det som jeg formedelst min synd haffver miſt oc forlaaret. Jeg beder dig min Gud/ forlene mig naade/ ved den Fortieniſte som er hoß din høyre Haand/ oc giør Forbøn for oß/ paa det jeg formedelſt hañem kand erfare / om du vilt være mig naadig/ at jeg kand haffve et viß Tegn indtryckt udi mit Hiærte/

oc maa ſige med Apo-
ſtelen Paulo: Jeg er
Korßfeſt med Chriſto/
jeg leffver/ dog icke jeg/
men Chriſtus udi mig.
Efftersi da min Skre-
belighed er ſtor/ ſaa be-
der jeg om en frivillig
Aand/ paa det at ingen
Anfectning/ Friſtelſe
eller Modgang ſkal
ſkille mig fra Chriſto/
oc jeg ey heller for no-
gen Trudſel/ Marter
eller Pine/ leder mig
fra hannem forſkracke/
thi min Styrcke er alt
for-

for ſuag til at ſtride med den gamle Helffvedis Slange. Sanct Peder haffver mig nocksom tilkiende giffvet/ huor ſuag jeg er udi min Natur / hand haffde ſeet Chriſtum/ din kiere elſkelige Søn/ omgickis med hannem/ haffver ſeet hans Herlighed paa Bierget/ ſmagit hans Sødhed/ den tiſd hand forklarede ſig for hannem/ oc Faderens Røſt aff Himmelen bleff hørt: Ja huad

ſkal

ſtal jeg ſige mere/ hand haffver ſeet med ſine Øyen Chriſti Miracler/ oc til med ſelff ved Chriſti Hielp/ giort ſtore oc underlige Ting/ hand haffde med ſine egne Øren hørt/ den HErris Chriſti Prædicke/ vandrede paa Vandet med ſine Fødder/ hand haffde ſaadan en brendende Tro/ at hånd end oc formaſtede ſig ſaaledis/ at hand vilde gaa udi Døden med Chriſto/ oc den tjd Chriſtus

stus varede hannem at/
om sin Tredobbelt For-
nectelse/ vilde hand icke
tro hannem/ men stole-
de paa sig selff/ oc sin e-
gen Styrcke mere end
paa Guds Ord. Ja der
en Pige sagde til han-
nem/ du vaarst oc med
JEsu aff Galilæa/ da
bleff hand forskreckit/
oc benectede det/ oc end
siden forsoer sig/ at hād
icke kiende sin Mestere.
Denne gode Peder kun-
de icke bestaa for Piger-
ne/ huor skulde hand da

kun

kunde bliffve beſtandig for Konger oc Tyranner? Huad mener i vel/ at hand ſkulde haffve ſagt? Jeg holder det ſaa fore/ at hand haffver foret ved Moſe Low oc Gud/ oc ſaaledis ſagt: Mener J/ at jeg er den Samaritaners oc Forforeris Diſcipel/ ſom forſtørrer vor Low? Jeg er Moſes Diſcipel/ men veed icke/ hueden denne er. Deo gratias Petre, haffde de meere adſpurdt dig/

ſaa

saa haffde du offtere benectet din Frelsere/ oc forsoret dig. Tusinde Spørßmaal haffde foraarsaget mere/ end Tusind Benectelser: Men see Spørßmaalet vaare icken blotte Ord/ huad vilde hand haffde giort / om Joderne haffe grebet til Vaaben oc Verie? Da haffde hand (uden all Tuiffl) forsøgt alle haande / paa det at hand ved Benectelse/ gruelige Suaren oc

For=

Forbandelse kunde haf-
ve udfriet sig aff deris
Haand. Men den gode
oc naadige HErre an-
saae hannem med sin
Naadis Øyen/ saa at
hand snart bekiende oc
begred sine Synder /
dog torde hand icke of-
fentlig komme her for/
oc bekiende den HErre
Christum for den leff-
vende GUds Søn at
være/ thi hand vaar icke
endnu med Naaden aff
det Høye bekrefftet/ oc
uden tuiffl haffde hand
paa

paa ny benectet oc for-
soret sig/ der som hand
haffoe seet/ Su ben oc
Kaarßit for sine Øyen:
Men udi rette tjoe gick
hand ud oc græd bitter-
lige. Her foruden lod oc
Christus sig for hañem
aabenbare efter sin Op-
standelse/ oc trøstet han-
nem/ dog alligevel løb
hand i skiul for Jøderne
aff Fryct oc Redsel:
Hand saae Christum
opfare til Himmels ndi
stoer Herlighed/ bleff oc
trøsted aff Engelens
Syn

Siun oc Ord/ alligevel
torde hand icke træde
her for/ hand hafde ud-
aff Forfarenhed lert at
kiende sin Suaghed oc
Skrøbelighed/ derfore
fortoffvede hand effter
din Forjettelse/ den hel-
lig Aand/ hand kom oc
opfylte hans Hiærte.
Da trode hand her
for/ da begynte hand at
tale oc Prædicke/ da gaf
hand med stor Magt
Vidnisbiurd om Chri-
sti Opstandelse/ da fryc-
tede hand icke mere for
de Ypperste Præster oc

Konger/men berolligede sig i sin Bedrøffvelse/ oc holt Kaarßit for sin største glæde. Saa skaffe det nu saa med mig/ O Gud/ at din frivillig Aand opholder mig/ paa det jeg stedse kand trøste mig med din hielp ellers kunde jeg icke bestaa imod saa mange Fiender oc Anfectninger: Kiødet begier imod Aandē/ oc den mod Kiødet/ Satan sofver icke/ Verden trycker mig: Giff mig din Aands Krafft / at Tusinde

kunde falde hoß min ſi-
de/ tj Tuſinde hoß min
høyre Haand / at jeg
kand være en beſtandig
Vidne om dig. Thi er
den gode Peder/ ſom du
med ſaa mangfoldige
Velgierninger oc Gaf-
ver hafver ziret/ ſaa un-
derligen fallet: Huad
ſkal jeg da ſige om mig/
ſom icke udi Kiødet haf-
ver ſeet din kiere Søn
Chriſtum? Ey heller
paa Bierget ſeet hans
Herlighed? Icke beſku-
et hans underlige Gier-
nin-

ninger oc Mirackler?
Icke hørt hans skionne
oc herlige Prædickener?
Huad jeg da (siger jeg)
skal sige om mig? Som
er undfangen oc fød udi
synd oc ondskab/ ock kād
(diß vær) icke leſve uden
synd? O naadige Gud
saa troſte mig nu med
din hielp/ oc ophold mig
med en frævillig Aand/
at jeg udi din Tieniſte
troligen maa fremture/
oc endelig med dig
blifve salig.

Jeg

15. Jeg vil lære Offvertrædere dine Veye / at Syndere skulle omvende sig til dig.

HErre Gud / regne mig det icke til Daarlighed oc Formaßelse / at jeg vil lære Offvertrædere dine Veye / efterdi jeg er en Offvertrædere / Wreetfærdige / oc fangen i Synden / begier jeg icke saadant at giøre / mens naar du mig troster med din

Hielp /

Hielp/ oc med en frimodig Aand opholder mig oc toer mig rten aff mine Synder/ da vil jeg lære Offvertrædere din Vey. Det er dig icke suart eller tungt/ thi du kandst vel end ocsaa aff Steen opvække Abrahams Børn. Synden kand icke forhindre dine Gierninger/ ja huor Synden er bleffven ofverflødig/ der er naade oc Barmhiærtighed blefven langt ofverflødigere.

Paul=

Paulus fnyſede med Truſel oc Mord imod Chriſti Diſciple/ gick til de ypperſte Præſte/ oc bad om Breffve oc Foreſtrifvelſe imod Scholerne/ paa det/ at der ſom hand kunde finde nogle/ ſom efterfulde Chriſtū/ Mænd eller Quinder/ hand da kunde føre dennem bunden til Jeruſalem. Hand gick derhen brusendis/ ſom en riffvendis Ulff der vilde adſprede Faarene/ myrde oc dræbe. Som

hand

hand nu vaar paa Ve-
yen at forfølge Christū
oc dræbe hans Disci-
pler/ oc hand icke haffde
bered sig til nogen Naa
de/ ey heller begredt sine
Synder/ men af gand-
ske Mackt forfulde dig/
Christe/ lastede oc be-
spottede dit hellige
Naffn: See/ da kom
din Godheds Stemme
offver hannem oc sag-
de: Saul/ Saul/ hui
forfølger du mig? strax
falt hand paa Jorden
oc sagde: HErre/ huad

G vilt

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

vil du at jeg skal giøre?
Da sende du Vissven
til Faarene/ Saulum
til Ananiam/ hand rey-
ste sig op/ effter Kiødet
falt hand ned til Jor-
den/ effter Aanden op-
reyste hand sig igien i-
mod Himmelen/ du haff-
ver opvact den soffven-
de/ du hafver oc indgif-
vet Liuß udi de Slum-
mende Øyen/ dennem
obnet/ hand er bleffven
døbt/ oc opfylt med den
Hellig Aand/ oc er bleff-
ven en udvold Redskab/
at

at hand skal andrage Christi Naffn for Hedninge oc Konger/oc for Israels Børn / strax gick hand udi de Jødiske Skoler/ oc uden Fryct prædickede oc vidnede/ at Christus er GVds Søn/ oc bleff jo mere krafftig/ oc tilbage dreff Joderne allevegne. See HErre/huor snart hafver du aff en Forfølgere giort en Apostel/ ja saadan en/ som har mere arbedet end alle andre Apostler.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

O Guds underlige Krafft oc Forarbeydelse/ naar du vilt/ saa kandst du giøre en Retfærdig udaff en Ofvertrædere/ udaff en Ulff kandst du giøre it Lam/ aff en Forfølgere (de Christnis) en Prædicant for Hedningene. Huo kand dig det forbiude? Huo kand staa dig imod/ huo vil sige/ huorfore giør du det? Alt huad du vilt/ det kandst du giøre i Himmelen/ paa Jorden oc udi Haff=

Haffvit: Saa tilregne mig icke det til en Daarlighed / at jeg vil lære Ofvertrædere dine Veye: thi jeg tencker oc saadant at ville giøre / icke aff min Krafft / men aff din Forarbeydelse. Jeg veed at jeg icke kand offre dig behageligere Offer / oc icke foretage mig nogen nytteligere ting / end at jeg kand lære Offvertrædere din Vey / det er det ypperste oc tækeligste Offer. Vilt du nu giffve mig

it andet Hiærte/ oc gi-
re it andet Menniſke af
mig/ſaa vil jeg lære Of-
vertrædere dine Veye/
icke Platonis eller Ari-
ſtotelis Veye/ icke hel-
ler de ſpitsfundige So-
phiſters eller Philoſo-
phorum/icke de Velta-
lendis Veye/etc. Men
dine Veye oc Bud/min
Gud/ huilcke der fører
til Liffvet/ icke en Vey
vil jeg lære dennem/
men mange/thi dine be-
fallinger ere mange/
dog

dog gaar de alle ud paa it: Thi alle Budordene befattis udi Kierlighed/ oc Kierligheden forener alle troende Menniskers Hiærter / saa at de bliffve it Hiærte/ oc en Aand udi HERREN. Saa ere oc de mange Veye / intet andet end Menniskens Leffnidz adstillige Veye/ paa huilcke Veye en huer øffver sig i sit Kald oc Embede saaledis/ at hand kand

bekomme din Naade: Det være sig Øffrigheds Stand/ Geistlig Stand/ oc Hußregimẽtis Stand/ Encke stand oc Jomfru Stand/ en huer haffver sin Kald oc Beruf/ om hand den samme effter din Befaling udi Troen efterkommer, saa er hand allerede paa din Vey/ som fører hannem til Himmerige oc det evige Liff. Saa vil jeg nu lære Øfvertrædere saadan din Vey/ en huer effter

effter sin Stand/ Leylighed oc Forstand/ at Syndere sig til dig omvende/ thi jeg vil icke prædicke mig selff for dennem/ men JEsum den Korßfeste/ icke skulle de omvende sig til mig/ men til dig/ de skulle forlade deris irrige oc vildfarende Veye/ oc lære dine rette Veye/ paa det de kunde vandre paa dennem oc endelige komme til dig.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

16. Gud/ du som est min GUd oc Salighed/ frelß mig fra de Blodskyldige/ at min Tunge kand prise din Retfærdighed.

MIn Gud/ de Blodskyldige ville drucknemig/ derfore raaber jeg til dig aff saadant Dyb/ HErre hør min Røst/ forkast mig icke HErre/ thi jeg noget nær er bleffven død/ udi mine Blodskyld/

den

den Blodskyld er mine Synder: Ligerviiß som Kiødsens Liff er udi Blodet / saa er oc Synderens Liff udi Synden. Vdøß Kiødsens Blod ved Vaaben / saa dør Creaturet: Vdøß Synden formedelst en sand Bekiendelse / saa dør Synderen oc bliffver Retfærdig. Nu ligger jeg icke allene / min Gud / i Blodet / men er nedsencket udi Blodskyld / Blodskyldens dybhed neddrager mig til Helvede / hielp

mig HERre at jeg icke
fordærffvis/ udfrie mig
min Gud fra Blodſkyld
du ſom alting opholder
oc regierer/ du ſom kand
allene udfrie mig/ udi
huis Haand mit Liff oc
Aande ſtaar. Vdfrie
mig/ O Gud/ fra Blod-
ſkyld/ du ſom eſt min
GVd oc Frelſere/ udi
huilcke allene min hielp
oc Trøſt. Bevar mig
min HErre/ ſom du be-
fride Noe/ aff Synd-
floden: Bevare mig
ſom du bevarede Loth/
udi

udi Sodomæ øydeleg-
gelse/ Israel aff Ægyp-
ti Trældom/ Jonam af
Hualfiskens Bug/ de
Tre Mænd af den glø-
ende Ovn. Bevare
mig ocsaa/ som du be-
friede Petrum aff He-
rodis Haand/ Paulum
udaff Hafssens Dyb-
hed. Bevare mig ocsaa
som du huffver bevaret
mange Syndere fra
Døden oc Helffvedis
Porte/ paa det min Tun
ge kand prisse din Ret-
færdighed/ som jeg ved
din

din Naade føler udi mig/thi din Retfærdighed kommer allene ved Troen til JESUM Chriſtum/ udi alle oc offver alle/ ſom hannem frycte oc tro paa hannem. Saa ſkal nu min Tunge priſſe din Retfærdighed/ ophoye din ſtore Naade/ Stoergiøre din Godhed: Ja jeg vil oc bekiende mine mangfoldige oc groffve Synder/ at din Barmhiærtig-

tighed kand prisis udi mig/ i det du haffver giort saadan en arm oc groff Synder retfærdig / paa det at alle Menniſter maa see oc kiende / at du hielper alle dennem/ som haabe paa dig / oc du befrier dennem fra all Angiſt oc Bedrøffvelſe/ min Gud oc HErre.

*

HEr-

17. HErre oplad mine Læbe / at min Mund kand kundgiøre din Priſs.

DEt er en koſtelig oc herlig Ting met din Roeß oc Berømmelſe at omgaaß / aff dine Brynde oc Backe udflyder ſaadan Roeß / huor aff ingen Synderе dricker: Thi den Roeß ſom udgaar aff Synderens Mund / er dig icke tackelig. Derfor udfri mig fra Blodſkyld

skyld/Gud/som est min Freisere oc Salighed/ paa det min Tunge kand udsige din Retfærdighed/ da saar du oplade mine Læbe/ at min Mund kand fortelle din Roeß. Du haffver Davids Nøgel/ som tillucker/oc ingē obner igen/ du oplader oc ingen udlucker igien. Saa obne nu derfore min Mund/ ligervijß som du obner de Vnge oc Diende Børns Munde/ aff huilcke du bereder din

Roes

Roes oc Berommelſe/ diſſe ere viſſelige dine hellige Prophęter/ Apoſtler oc andre dine udvolde Børn/ huilcke met enfoldige Hiærte oc Mund/ haffver loffvit oc prijſet dig/ icke de Veroſtige Viſe oc veltalende/ ſom ſige: Vor Tunge ſkal tage offverhaand/ oss bør at tale/ huo er vor HErre? De haſve oplat deris mund/ du haffver icke obnet deris Mund/ ja du haſver oc icke beredt dig nogen

Loſ

Loff oc Roeß aff deris Mund. Dine w-myndige Børn/ O HErre/ loffve dig/ oc ydmyger sig selff/ men de verdslige Vijse rose sig selfver oc holde meget aff sig selff. Dine diendis børn prise oc berømme din Herlighed/ som de aff Himmelen/ ved din Naade haffve kiendt. De Verslige Vijse haffve alene villet kiende dig formedelst de Naturlige Ting: Men din Roeß oc Berømmelse haf-

haffve de icke fuldkommeligen erlanget. Dine Helligen haffve loffvit dig met Hiærte/Mund oc Tunge/der til med it Christeligt Lefnit: Men de Verdßlige Vise allene med store Ord oc opblæste Vijßhed. Dine Børn haffve udbred din Roeß oc Beromelse offver den gandske Verden: Men Philosophi oc Verdslige Vise haffve icke villet saadant tilstede. Din Ven formedelst din Roeß/ haff-

haſver mange wtallige omvent fra Synden/ til retſkaffen Poenitentze: Men Philoſophi haffve huercken kiendt Boed/ Poenitentze eller Salighed. Dine Elſkelige hafve alleſteds forkyndet din wſigelige Godhed/ ſom du i din Søn Chriſto Jeſu den gandſke Verden haffver beviſt: Mens de Verdßlige Viſſe haffver aldelis ingen Forſtand haft derpaa. Derfore da haffver du ud-

bred

bred din Loff aff de w-
myndige diende Børns
Munde. Det haffver
altid behaget dig/ at op-
høye de nedrige/ oc ned-
trycke de Hofferdige.
Efterdi da min Gud/
du imodstaar de Hoffer
dige / saa forlene mig
sand Ydmyghed / paa
det du aff min Mund
kand tilberede din Loff/
giff mig it Barns Hier-
te/ thi uden saa er/ jeg
mig omvender oc bliff-
ver som smaa Børn/
kand

kand jeg icke indgaa udi Hiffterigis Rige. Saa gior mig da/ som en aff dine smaa Diendis Børn/ at jeg altid kand henge ved din Gudommelige vissheds Bryst/ thi dine Bryst ere liffligere end Vijn/ oc din Vissched er kosteligere end stor Risgdom/ alt huad som mand kand begiære/ er intet at liigne mod den. Din Vissdom er en kostelige dyrebar skat oc Clenodie/ huil-

huilcke Menniſker den retteligen hafve brugt/ de ere bleffne GUDs Børn. Naar du nu gior mig til it ungt diendis Barn/ saa bereder du din Loff oc Priiß aff min Mund.

§

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Thi du haffver icke Lyst til Offer/ jeg vilde vel ellers giffve dig det / oc Brendoffer behager dig icke. 18.

O Gud: Min Mund skal forkynde din Roeß/ thi jeg veed/ at det er dig en tackelig Offer/ efterdi du ved Propheten siger: Huo som offrer Tack/ hand priser mig. Derfore vil jeg offre dig Loff oc

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Tack/ja de Vnge oc di-
ende Berns Offer/ for
mine Synder/ oc huor-
fore Loff oc Priß heller
end Brendoffer oc andē
Offer? Du siger selff i
Psalmen: Jeg vil icke
tage aff dit Huß Vedre
eller Bucke utaff din
Stold/ mener du at jeg
vil æde Oxe Kiød/ el-
ler dricke Bucke Blod?
Saa veed jeg oc/ at
du icke skiotter om Guld
eller Selff/ thi Him-
mel oc Jorder dine/ du
vilt

vilt ocicke / at jeg ſkal dræbe mig ſelff. Du vilt ingen Synderis Død/ men langt heller at hand ſkal omvende ſig ocleffve/ dog vil jeg Fornufftelig oc med Maade/ temme oc ſpæge mit Kiød/ at det adlyder din Naade / oc gierne tiener dig. Thi naar jeg Retten offvertræder/ vilt du mig det vijſſelige for ſynd tilregne. Eders Guds tieniſte (ſiger Paulus) ſkal være

Fornufftig. Du haſver
oc ſagt ved Propheten:
Jeg haffver behagelig-
hed til Barmhiærtig-
hed / oc icke til Offer:
Derfore ſkal min mund
forkynde din Roeß/ thi
ſaadant Offer priiſer
dig/ oc viſer oß GVds
Salighed.

Ja min Gud/ det er
mit Alvore/ jeg vil ſiun-
ge oc Roſe/ min Xre oc
alt huad jeg veed dig
vel behager/ jeg vil det
altſammen ved din Naa-
de fuldbringe. Nu be-

fin-

finder jeg / at dig er ingen Offer tæckeligere / end Loff / Prisz oc Tacksigelse / der effter vil jeg mig ocsaa forholde / der til mine Tancker ocsaa hen vende / der om vil jeg tale / siunge oc rose / thi du haffver icke Lyst til w-mælende Basters Offer / jeg vilde vel ellers giffve dig det / thi mit Hiærte er allerede beredt ved din Naade / din Villie efter at komme / men saadan Brend offer tackis dig icke.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Du haffver ſkabt Liff-
vit for Siælen ſkyld/
derfore behager dig icke
de Legemlige/ men de
Aandelige Offer. Du
ſiger i Skrifften/ min
Søn/gif mig dit Hiær-
te/det er det Offer/ſom
dig er behageligt/ nem-
lig it angerfuld oc be-
droffvit Hiærte. Jt
Hiærte med Guddom-
melig Kierlighed op-
tænd/ſom dig kand prj-
ſe/ ſky oc ſly Synden/
oc derfore ſig flitteli-
gen for den at tage va-
re/

re. Saadanne Brend-offer tækis dig O min Gud oc HErre.

19.

En Angerfuld Aand er det Offer som Gud behager/ GUD forsmaar icke it Sorrigfuldt Hiærte.

DIG behager vel/ min GUD/ it angerfuld Hiærte/ oc en synderknusit Aand/ oc icke it angerfuld oc synderknusit Legeme.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Thi Kiødet oc Legemet bliffver beengſtiget derfore/ at det icke haffver det/ ſom det begerer/ eller foler det/ ſom ſiger imod: Mens Aanden bedrøffvis derfore allene/ at den haffver syndet imod dig/ min Gud/ huilcken hun haffde med all rette burd elſket oc frycket. Det giør Aanden ont/ at den haffver fortørnet dig ſin Skabere oc Forløſere/ at hun haffver foracted din kiere Søns Blod/

oc

oc foractet dig / O naadige Gud oc barmhiærtige Fader. Saadant angerfuld oc synderknust Hiærte / er for dig det velluctende Offer / huilcket bliffver giort oc bereedt af den bittre oc beske Roed / Syndsens Anger oc Ruelse: Thi naar jeg forsamler mine Synder udi mit hiertis Norter / oc med Anger oc Ruelsens Støder synderstøder dennem til Pulffver / oc vedsker dennem med Poeniten-

tzis Taare/ saa bliffver en kostelig Salve der aff/ ja it tækkeligt Offer/ som du O HErre icke vilt foracte: Thi it angerfulo Hiærte/ oc synderknusit Aand vilt du O Gud icke foracte. Huilcket Menniske som nu sønder flyder sit haarde Steen-Hiærte/ saa at hand formedelst en retskaffens Pœnitentzis Taare oc Vedske/ kand giøre en Salve der udaff/ oc fortuiffler icke

icke for Syndernis Storhed oc Mangfoldighed/ mens underdanigsten offvergifver sig dig til it leffvende Offer/ O GUd/ hannem vilt du ingenlunde foracte eller forskyde. Thi it synderknusit Hiærte/ oc en angerfuld Aand for Synden/ vilt du O HERRE ey foracte. Der var en Quinde en Synderinde i Staden/ hun beridde udi sit Hiærte/ saadan en Salve/ hun gick ind i Pha-

Phariſæerens Huß/ oc
traade bag til din kiere
Sons Føder/ ſkamme=
de ſig intet for Gieſter=
ne at græde/ hun kunde
af Angiſt icke tale/ men
ſit Hiærte udøſte hun
med modige Taare/ oc
med dennem vædte hun
den HErris CHriſti
Føder/ oc tørrede dem
med ſit Hofvidt Haar/
kyſſede dennem oc ſalf=
vede dennem. Huo haf=
ver hørt tidere ſaadant?
Eller lige ſaadan Gier=
ning? Derfore haffver

oc

oc saadant Offer vel behaget dig. Ja det haf= ver saaledis behaget dig/ at du haffver langt mere holt oc actet denne Quinde/ end den stolte Pharisæer/ huilcken vil= de Retfærdig giere sig selff/ oc med dine Ord haffver du tilkiende giff= vet/ huad Skilsmisse der vare imellem Pha= risæernis oc denne Quin= dis Retfærdighed/ nem= lig/ as den var saa stoer/ som det er langt mere/ at vedstede den HErris Chri=

Christi Fød er med sine modige Taare/ hans Fød er oc Ansict at kysse ja Hoffvid er Fød erne at Salve: End (siger jeg) det er/ at huercken giffve den HErre Christo nogen Kyb/ ey heller nogen Olie eller Salve til hannem at berede. O Gud/ stor er din godhed/ stor er din maect oc Gewalt/ huilcken du ocsaa allermest aabenbarer/ i det du forskoner oc forbarmer dig offver arme syndige Menniske:

Der

Der afflærer jeg/ at du icke vilt foracte it syndetknusit Hiærte. Derfore vil jeg ocsaa henvende all min Fljd der hen/ at jeg kand offre dig saadant it Hiærte/ icke allene med Munden oc udi Ordene/ men end ocsaa med Gierningen/ du som prøffver Hiertet oc Nyrene. Saa tag nu min Gud/ dette mit Offer til tacke/ oc enddog det er ufuldkommen/ saa kand du dog det got gisre/ at det blis-

blifver it tæckeligt oc be-
hageligt Brendoffer /
aff din Kierlighed an-
tendit / dig teckeligt oc
behageligt. Ja naar du
det icke ganbske forac-
ter / saa veed jeg / at jeg
finder Naade hoß dig /
oc der efter skalingen
Helgen / huercken udi
Himmelen eller paa
Jorden foracte
mig.

Gior

Giør vel imod Zion effter din Behag/ du skalt bygge Jerusalems Mure. 20.

DEr staar skreffvit/ hoß den Hellige est du hellig/ oc hoß den Fromme est du from/ oc hoß den Reene est du reen/ oc hoß den Onde/ est du ond. Nu yndsker jeg udaff Hiærtet/ at alle Menniſker maatte komme til Sandheds Kundskab/ det vaare den

dennem ſaare forn⁹den
oc mig meget gaffnligt.
Thi formedelſt deris
Bon oc Exempel/ bliff=
ver jeg anrißet oc tillo=
ckel til det gode at giøre.
Derfore beder jeg dig/
min Gud oc HErre/
enddog jeg er en arm
Syndere/giør vel mod
Zion / effter din gode
Behag / oc du ſkalt
opbygge Jeruſalems
Mure. Zion er din Chri
ſtenhed: Thi hnad be=
tyder Zion andet / end
for=

forvacte eller forvente? Thi saa vist Gud giffver Naade til/ da skuer/ anseer oc forventer den gandske Christenhed i dette Liff/ Guds Klarhed oc Herlighed: Derfore siger oc Apostelen Paulus: HErrens Klarhed den speiler sig udi oß alle/ med tiltacte Ansicter/ oc wi bliffve forklarede udi det samme Billede/ aff en Klarhed til en anden/ lige som aff HErrens Aand.

Min

Min Gud oc HErre/ huor gandſke ringe er nu din Chriſtenhed? Den ſierſte Part aff Verden falder fra/ thi der ere dog langt flere Vantro i Verden/ end tro Chriſtne. Ja huor mange ere iblant de Chriſtne/ ſom lader fare diſſe Jordiſke Ting/ oc anſkuer Guds Klarhed oc Herlighed? ſandelig der ere gantſke faa imod dem at regne/ ſom tiener Verden/ huis Gud er deris Bug/ oc de=

deris Ære skal bliffve til
Skendsel. Gior vel O
HErre imod Zion/ effter din Barmhiærtighed/ paa det din Christenhed kand formeris/
See ned aff Himmelen
oc gior vel / effter din Guddommelige Art oc
Nature/ send din Kierligheds Ild fra det Høye offver oß/ at den inct
Naade kand optænde
oß/ oc fortære alle voris
Synder. Gior vel imod
oß O HErre/ handle icke med oß effter vore
Syn-

Synder/ oc ſtraffe oß icke efter vore Mißgierninger/ mens handle med oß effter din ſtore Naade oc Barmhiartighed. Du eſt vor Fader/ vor Frelſere/ vor Fred oc Fryd/ Lyſt oc Troſt/ vort Haab oc Liff. Alting vorte paa dig/ at du giffver dennem Spiſe oc Føde betimelig: Naar du giffver/ ſaa ſamler de/ naar du oplader din milde Haand/ ſaa mettis de med Got/ ſtiuler du dit

dit Ansict/ saa forstra-
ckis de/ naar du bortta-
ger deris Aande / saa
forgaar de/ oc bliffue til
Stoff/ du udsender din
Aande/ saa skabis de/ oc
fornyer Jordens Ge-
stalt oc Skickelse. O
HErre Gud/ huad hiel
per det dig/ at saa man-
ge Tusinde Menniskер
omkomme? Helsz pede
opfyldis/ din Christen-
hed formindskis? Vog
op/ O HERRE Je-
su/ huorfore sofver du?
Vogop oc forkaste oss
icke

icke aldelis. Gior vel i=
mod Zion efter din god=
hed / opbiug Jeruſa=
lems Mure. Huad er
Jeruſalem andet / end
Fredſens Beſtuelſe /
Guds hellige Stad / al=
lis vor Moder? Denne
Stads Mure ere for=
faldne / den tjo Sathan
med ſine Engle falt ned
aff Himmelen / oc udi
deris ſted ere indtagne
oc anammede ſdel Ret=
ferdige Meñiſker. Saa
giør nu vel derfore imod
Zion / paa det at de Vo=
vol=

volde GUds Børns Tal ſnarlig kand opfyldis/oc Jeruſalems Mure byggis paa ny/ med de koſtelige udſtafferede oc vel polerede Stene/ ſom ſkulle bliffve ved Evindelige/ oc dig aff Hiærtet loffve udi all Evighed.

Da ſkulle Retfærdighedſens Offer behage dig/ Brendoffer oc Heleoffer/ da ſkal mand offre Dræ paa dit Altere. 21.

I Naar

Naar du gior vel i mod Zion / effter din Barmhiærtighed / saa ſkal Reitfærdigheds Offer tackis dig: Det ſkal tackis dig / ſiger jeg / ligervijs ſom Abels / Mosis oc Eliæ Offer / huilcket du med din Kierlighеds Ild haffver antendit: Ja ſaadanne Offer ſkulle da tackis dig / naar du med din Naade oc Barmhiertighed opfylder Hiarterne. Huor til er det gaffnligt O GUd / at

mand

mand giffver dig mange Offer / naar de icke tæckis eller behager dig. Huor mange Offringer skeer paa deñe dag / som icke ere dig tæckelige O HERre / men en Vederstyggelighed for dig. Thi saadanne ere icke Retfærdigheds Offer / mens de skeer aff Menniskens egen Paafund oc optenckte Ceremonier / derfore behager de dig icke. Huor er nu Apostlenis herlighed?

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

De hellige Martyrers Styrcke? Prædicanternis Nyttighed? Munckenis Hellighed? Huor er de første Christnis Tro / oc wstraffelige Leffnit? Da saar saadanne Offer tæckis dig / naar du med din Gunst oc Naade dennem zirer oc begaffver / ja naar du giør vel imod Zion efter din Barmhiærtighed / saa skal Retfærdigheds Offer tæckis dig. Oc da skal Menniskene begynde it nyt / bodfær-

diat

digt oc Christeligt Leffnet/ holde dine Bud/ oc effve sig udi Retfærdighed/ saa at din Velsignelse skal komme offver dennem. Da skal Præstiernis oc Leviternis Offer tæckis dig/ naar de lader fare disse Jordiske forfengelige oc forgengelige Ting/ oc begynder at føre it Gudeligt/ Christeligt oc wstraffeligt Leffnit/ oc da skal din Velsignelsis Olie oc Salve ud-

flyde offver deris Hof-
vit. Da ſtulle alle-
haande ſlags Menni-
ſkers Offer tækis dig/
naar de afflegger Lad-
hed oc Doffvenhed /
ſampt GVDs Ords
Forſømmelſe/oc blifve
optende met Guds Kier
lighed/oc bliffver fligti-
ge til det gode at giøre/
oc varactige der udi.
Da ſkulle Biſperne oc
Præſterne offre dig Bu-
cke oc Kalffve paa dit
Altere/ naar de bliffve
bekrefteti Troen/oc op-
fyl-

fylte med den H. Aand/
saa at de frimodeligen
ville tilsette deris Siæ-
le for deris Faar. Huad
er dit Altere/ O naadige
Gud/ andet end din kie-
re Søns Kaarz/ huor
paa hand bleff død oc
offret? Huad ere Kalff-
vene andet/ end vore Le-
gemer? Da skulle de
offre Øxen paa dit Al-
tere/ naar de for dit
Naffns Bekiendelsis
skyld/ offrer sig selff-
ver udi Døden/ da be-
gynder Christenheden

at grønnig / voxe oc til-
tage / oc din Chriſten
Kircke at formeris oc
forbedris : Da faar
mand at loffve oc priſe
Gud til Verdſens En-
de / da maa mand glæde
oc fryde ſig offver den
gandſke hele Jordens
Kreds / oc dine Helli-
gen fryde ſig / oc oß
forvente i de leffvende
Lande. Saa beder jeg
dig nu min Naadige
GUD oc HERRE
vær mig dog Naadig
eff-

effter din store Barmhiærtighed / oc udslet alle mine mangfoldige Synder / for din store Naade oc Godheds skyld / paa det du mig kanst annamme oc antage / som it Retfærdigheds oc velbehageligt Offer / oc som it Brend Offer oc Hele-Offer / min hellig oc Aandelig Tieniz / ja som din Kaarsis oc Pinis Oxe / ved huilcken jeg tryggeligen oc secker kand

Jv van-

vandre igiennem denne Jammerdal/ind udi den evige Glæde oc Herlighed/ ſom du haffver berid for alle deñem/ ſom dig af hiærtet elske/

AMEN.

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

Tuende Bønner dagligen at bruge/ Morgen oc Afften.

En Morgen Bøn.

O Du Liusens Fader/ Himmelens Jordens oc alle Tings Skabere/ en GUd som haffver værit aff ævighed/ oc bliffver stedse oc Evindelig. Jeg dit arme Creatur oc Hænders Skabning/ kommer for

Dig

dig min HErre oc Ska-
bere nedfaldendis/ oc udi
denne Morgenstund lof-
ver oc prjser dit guddom-
melig Faderlige velsigne-
de Naffn/ at du mig arme
ælendige oc w-værdige
syndige Menniske/ af din
store Naade oc Barm-
hiærtighed/ haffver saa
naadelig oc vel/ udi den-
ne forgangende Nattis
Mørckhed/ voctet oc be-
varit fra ald Fare oc ska-
de

de/ at jeg karsk oc sund er
opvognet/ oc fremkom-
met til dette dit Faderlige
dags Liuß: For huilcken
denne din Guddomme-
lig Velgierning/ saa vel
som for alle andre baade
Aandelige oc Legemlige
Indvortis oc Udvortis/
som du mig saa mang-
foldeligen fra min første
Barndom/ oc indtil den-
ne nerværende Stund
giort oc bevist haffver/
huil-

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

huilcke ere langt flere oc
store/ end jeg dennem her
kand opregne: Fordi
HErre/ store oc mang-
foldige ere dine Fader-
lige Velgierninger imod
mig arme w-værdige
syndige Menniske. For
huilcke dit hellige oc hey-
lofflige Naffn være loff-
vit oc prisset/ ved min kie-
re Frelsere vor HErre
Jesum Christum/ fra nu
oc til ævig tid/ Amen.

Jeg

Jeg beder dig O naadige Gud oc Fader/ at du udi voris HERRE JEsu CHristi Naffn/ vil verdis naadeligen til at bevocte oc bevare mig arme Syndere udi denne tilkommende Dag oc altid/ fra alden Deel som mig kand være skadelige enten til Siæl eller Liff. Lad dine hellige Engle/ som ere tieniistactige Aander/ slaae

en

en Vogenborig omkring mig / beringe oc bevare min Siæl oc Legeme/ met alt huis du mig aff din Faderlige Naade undt oc giffvet haffver/ lige som en Hyrde bevarer sin Hiord / lige saa bevare mig fra all Wlycke/ Skade oc Vaade/ for dit hellige Naffns skyld.

Forlene mig ocsaa udi min kiere Frelserts/ vor HERRis JEsu Christi Naffn/

Naffn/ udi denne tilkom-
mende Dag oc altid/ din
verdige Hellig Aand udi
mit Hiærte/ der mig maa
oplyse udi din Gudom-
melige Fryct oc sande
Paakaldelse/ udi Viss-
dom oc Forstand/ udi en
sand leffvendis oc salig-
giørendis Tro/ oc Kund-
skab/ at kiende dig en sand
Gud/ oc den du haffver
udsend/ Sønnen vor HEr-
re JESVM Christum
udi

udi huilcken ald vor Salighed staar.

Lad den samme Aand mig regere / lede oc føre udi denne Dag oc altid / paa alle mine Veye som jeg skal vandre / mine ord oc Gierninger / min Dict oc Tract / min Handel oc Vandel / min Raad oc Anslag / min Tro oc Bekiendelse / saa jeg intet giører / handler eller driver / elleer i andre maader

der tager mig for Hæn-
der/ uden huis dit hellige
velsignede Nafn maa
komme til Loff oc Ære/
oc andre til it got Exem-
pel oc Efterfølgelse.

HERRE himmelske
GUD oc Fader/ jeg
veed ocsaa/ at huem som
elsker Verden/ udi han-
nem ere icke din Kierlig-
hed. Derfore bevare mit
Hiærte udi Dag oc al-
tid/ reent oc ubesmittet/
fra

fra Verden/ oc hinde hø-
rer til / som er Øynens
Lyst/ Kiødsens Lyst oc it
Hofferdigt Leffnit. O
min HErre oc Gud/ lad
mig aldrig fordømis met
den wgudelige Verden/
men giør mig død fra hin
de/ oc fra alt det som hin-
de saaledis hører til/ paa
det jeg allene maa vorde
Aandelig lefverdis/ oc al-
tid glæde mig udi dig/ du
som est min Gud oc Sa-
lighed. Lær

Lær mig O HErre oc saa at betæncke jeg skal døe/ oc at mit Liff haffver it Maal/ at jeg en gang skal her fra. HErre mine dage er ickon en haandt bræd/ jeg er dog ey andet end Støff oc Aske for dit hellige Ansict/ huis Tjd forgaar som en Skygge/ oc som it Blomster hastelig aff falder. Ja mine Aar oc Dage hasteligen bortsuinder/ oc mit gantske

ske Liff oc Lefnit fortæris
oc som it Vand bortøris
udi Jorden. HErre lær
mig at betencke jeg skal
døe/paa det jeg maa blif-
ve forstandig: At jeg her
aff maa tage Aarsage /
at affdøe Verden / før-
end hun affdøer mig / ja
forlade hinde / førend
hun forlader mig / oc
ydelig leffve udi din gud-
dommelige Fryct / oc san-
de Paakaldelse / altid med

de

de Fem vise Jomfruer/ holde mine Hiærtens Lamper tænde oc brænde/ i det jeg formedelst en alvorlig oc sand Pœnitentze/ altid maa findis berid/ med Glæde oc Fryd oc en god Samvittighed / at forvente din oc min kiere Frelseris vor HERRE JEsu CHristi herlige Tilkomelse oc aabenbarelsis Dag/ oc da sactelig hen-

hen ſoffve udi min Frelſe-
re vor HErre Jeſu Chri-
ſto/ indtil den yderſte dom
medag/ du vilt opvække
mig aff Jordens Støff/
oc ſiden giffve mig/ med
alle dine udvalde Børn/
Himmerige oc det evige
Liff. Oc det udi din kiere
Søns Jeſu Chriſti nafn
oc hans Fortienſte
ſkyld/ Amen.

Fader Vor/ etc.

En

En inderlig Bøn oc Tacksigelse til Gud om Afftenen.

O Du Himmelens oc Jordens HErre/ en GUd som boer udi it Liuß / huilcket intet Menniske med sin Kiødelig Fornuft kand tilkomme. Du GUd som er Liußit selff/ oc der er intet mørckt udi dig: For din hellige oc høye Mayestet/ kommer jeg arme Syndere

nedfaldendis i denne Affstens stund/ HErre jeg lofver oc priser dit H. Nafn/ i det du mig aff din store naade oc Barmhiærtighed uden nogen min Forttieniste/ hafver saa naadeligen mig bevaret i denne forgangende Dag/ med huis du mig aff din Godhed har undt oc giffvet/ saa jeg haffver fremdraget denne Dag/ udi ald Hilbrede/ Førlighed oc Karsk-

Karskhed baade til Liff oc
Stæl. For huilcken deñe
din Faderlige oc naadige
Velgierning/ saa vel som
for alle andre baade Ind-
vortis oc Vdvortis/ jeg
saa rundelig oc offverflø-
delig har anammit aff din
naadis oc barmhiærtig-
heds Hænder/ være dit
hellige Nafn lofvit oc be-
nedidet/ aff mig dit arme
Creatur oc henders gier-
ning/ ved min kiere Frelse-

re vor HERRE Jesum Christum / fra nu oc udi ald ævighed / Amen.

Jeg beder dig HERre min Gud oc Skabere / at du i Jesu Christi Naffn / naadeligen vil verdis til / at bevare mig fattige w= værdige Syndere i deñe tilkomende Nat oc altid / fra alt det som mig kand være skadeligt enten til Liff eller Siæl. Lad dine hellige Engle være mine Væ=

Bæctere/ oc omringe min Siæl oc Legeme/ at Sathaningen skade eller Wlycke skal paafore enten mig / eller noget det du mig giffvet haffver. Oc naar mine Legemlige Øyne soffve/ saa lad dog mit Hiærte vaage oc vocte paa dig/ saa jeg idelig oc altid/ maa haffve dig udi mit Hiærte Sind oc Hukomelse/ oc aldrig nogen tid forglæmme dig/ min

HErre oc min Gud/ eller det megle Gode/ du mig haffver saa mangfoldeligen giort oc bevist for dit hellige Naffn skyld.

Forlad mig O naadige Fader min Synd oc Offvertrædelse for din kiere Søns J. Christi skyld/ som jeg i dette forgangne dag/ oc til dette nerværende stund/ haver af Diefvelens Indgiffvelse/ oc Menniskelig Kiøds strøbelighed dig med fortør-

nit. Jeg bekiender mine Synder oc mine mißgier ninger ere altid for mig. Ja jeg maa bekiende med den arme forlorne Søn/ Fader jeg har syndet mod Himelen oc dig/ oc var icke verd at kaldis din søn. Men see dog til din store Naade oc Barmhiærtighed/ oc til mit arme Kiods Vankundighed/ som er saa saare affspændig fra det Gode/ oc geneiget til

det onde. Oct Jesu nafn/
vær mig arme Syndere
naadig/kast mine synder
hen i Hafssens Dybhed/
oc kom dem icke mere udi
hue: Men betenck din kie
re Søn Jesus den Korss-
fæste har baaret dem alle
paa sin Ryg. Oc efterdi
samme din enbaarne Søn
har tilsagt/at alt huad vi
bede dig om i hans Nafn
skalt du giffve oss. Saa
kommer jeg arme forlorne
Søn/oc paa saadan hās

naadige tilsagn/beder dig at du i Jesu Nafn/vil gif-ve mig din verdige Hellig Aand fra din Himmelske Throne/ der mig maa-gienføde paa ny/ at jeg nu her efter motte affføre det gamle Meñiske met si-ne fule syndige Begerin-ger/ or iføre mig it nyt Meñiske igien/ som kand i nogen maade være dan-nit oc skickit effter din gu-dommelge velbehagelige vilge: I det jeg omvender

nu her efter mit forige Lef-
nit/ dit H. Nafn til Lof oc
ære/ oc andre til lit got Ex-
empel: Ja at jeg lader mit
Lluß ſkiñe for Verdē for-
medelſt en ſand lefvendis
Tro/ i tt Chriſtieligt liff oc
Leffnit/ oc der med bevijſe
mig rettelig formedelſt
din H. Aand/ at vere igen
fød til Himmerig oc det
evige Liff/ oc ſaadant icke
allene i Ordene oc Læber-
ne/ men udi Gierningen

oc

oc Sandhed giffve glantz
oc Skin fra mig/ oc der
met prijse dig min Gud oc
Fader som boer i Himme-
len. Du naadige oc barm
hiertige Fader/ huis kraft
er mæctig i de Skrøbeli-
ge: Giff mig din Aand oc
Naade/ at stride en god
Strijd/ beholde Troen/ en
god samvittighed/ oc blif-
ve varactig indtil enden.
Oc der med befaler jeg
mig dig i vold udi denne
til-

tilkomende Nat oc altid/ med Liff oc Siæl/ oc alt huis jeg eyer/ oc du mig aff din Naade gifvet haf= ver/ anamme du mig i din Antvoring oc Beskermel= se/ bedre end jeg det enten kand begere/ eller haffver forskylt/ oc det allenisie udi din kiere Sons J. Christi Nafn/ Amen.

Fader vor/ etc.

BIBLIOTHECA HAFNIENSIS

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139

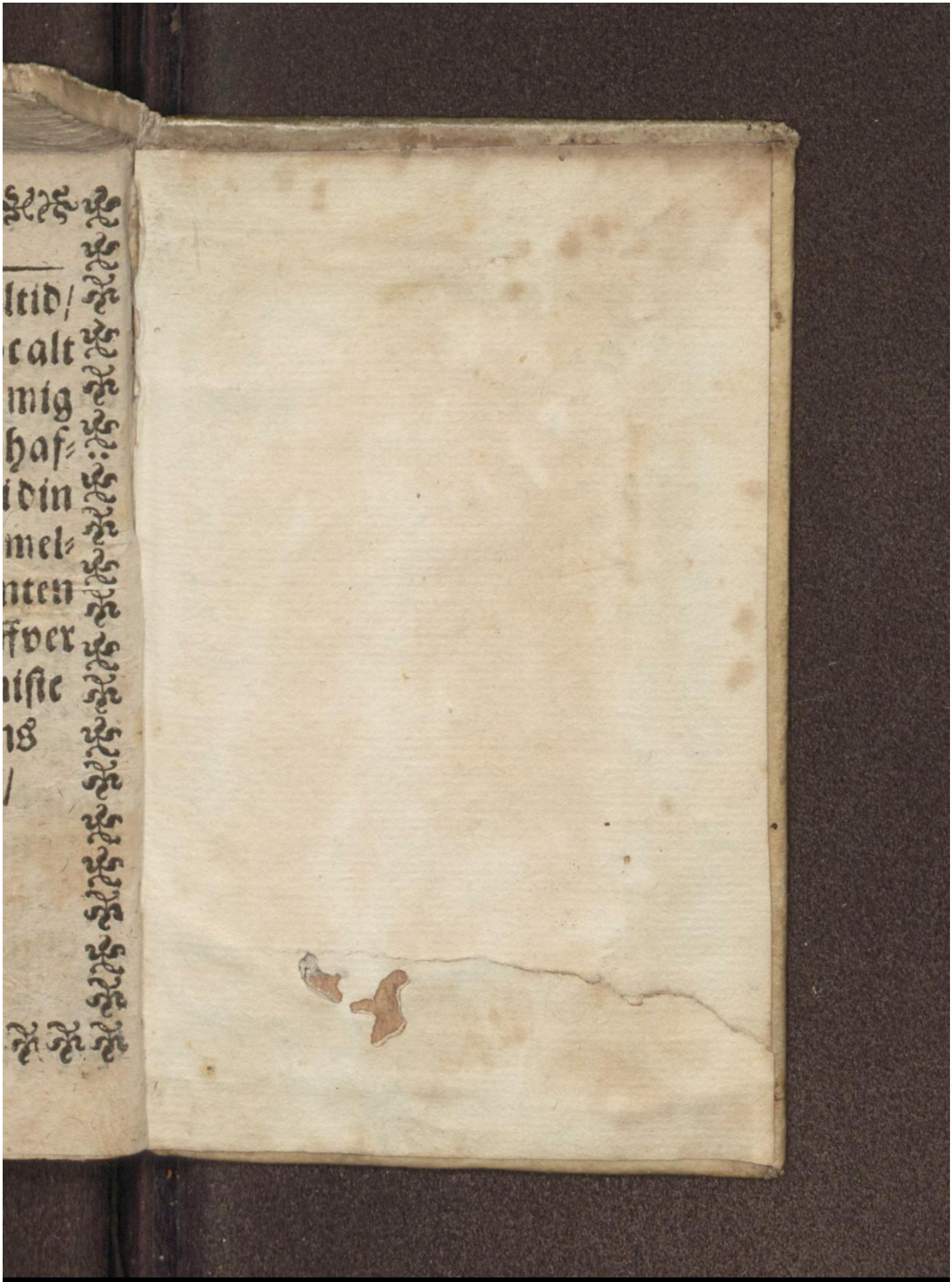

Early European Books, Copyright © 2012 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of The Royal Library, Copenhagen.
1,-119 8° 2139